



Námestovčan

november 2015

číslo 5

dvojmesačník

ročník V

Stavbári sa obávajú oravských mrazov

Vstúpili sme do jedenásteho mesiaca, ktorý si Slovenská správa ciest ako objednávateľ a firma Hastra Žilina, ktorá je zhotoviteľom stavby Námestovo – prieťah zmluvne dohodli ako termín odovzdania stavby. V termíne plnenia je v zmluve uvedený dátum dokončenia realizácie diela november 2015, zároveň je uvedená doba realizácie 334 dní od odovzdania stavby, čo je 23. január 2016. Ako sme sa dozvedeli na kontrolnom dni 27. októbra, stavbu do konca

novembra, nebude možné dokončiť a všetky fakty ohľadne ďalšieho termínu ukončenia a zdôvodnenia posunu výstavby budú uvedené v pripravovanom dodatku k zmluve. Posun výstavby podľa slov zástupcu stavebného dozora nezapríčinil ani zhotoviteľ, ani objednávateľ, ale nepredvídané udalosti, ktoré sa vyskytovali v prebehu výstavby.

Stavbári predpokladajú, že s novembrom prídu na Oravu mrazy, teda teploty neprijateľné pre pokladanie asfaltových

zmesí a tak sa na spomínanom kontrolnom dni rozhodlo, že dokončia práce na rozostavaných úsekoch tak, aby počas zimného obdobia boli na celej trase cesty spojznené dva jazdné pruhy a vytvorené podmienky pre zimnú údržbu a zemné práce na ďalších úsekoch vozovky už začínať nebudú. V prácach na diele budú stavbári počas zimného obdobia pokračovať v závislosti od počasia pri dodržaní technologických postupov.

Pokračovanie na 4. str.

Na cyklochodník s Poliakmi



Aby bolo možné efektívne využívať cyklistické chodníky na oboch stranách priehrady, bude nevyhnutné k súčasnému mostu dobudovať cyklistický chodník. Aké riešenie sa nakoniec navrhne, rozhodnú odborníci v blízkej budúcnosti.

Foto: (msú)

Vedenie nášho mesta rokovalo vo štvrtok 29. októbra s partnermi z okresu Bielsko z Bielsko Bialej z Poľskej republiky. Predmetom rokovania boli možnosti čerpania finančných prostriedkov z fondov EÚ v rámci cezhraničnej spolupráce v programovom období 2014 - 2020. Našou prioritou je získať čo najviac financií na budovanie cyklochodníkov a zvlášť na prepojenie oboch brehov priehrady cyklistickým chodníkom, ktorý bude súčasťou terajšieho mosta, alebo bude tvoriť samostatnú stavbu, prípadne to bude kombinácia oboch možností. Podľa navrhovaných podmienok budúcej výzvy by mala byť maximálna suma pre oboch partnerov spolu 5 miliónov

eur. Predpokladá sa, že suma bude súmerne rozdelená na obe strany projektu. Do termínu stanoveného vo výzve musia byť projekty pripravené až do úrovne vydaného stavebného povolenia. V prípade tak technicky komplikovaného projektu premostenia priehrady je to veľmi náročná príprava. V súčasnosti sa získavajú vstupné údaje pre jednotlivé varianty, aby

bolo možné vybrať finančne a technicky najvýhodnejšie riešenie.

V prípade, že by z akýchkoľvek dôvodov nebolo možné realizovať z uvedenej výzvy finančne náročné premostenie priehrady, mesto má pripravený projekt cyklochodníka po jej nábřeží až na Studničku, ktorý plánovalo realizovať tento rok z prostriedkov mes-

Pokračovanie na 2. str.



Deň pred koncom októbra práce na križovatke pred kostolom finišovali. Pred zimou ju stavbári uviedli do stavu prejazdnosti vo všetkých smeroch, za pomoci schváleného dočasného dopravného značenia.

Foto: (lá)

Október patril seniorom

Niečo viac ako 13 percent (1 050) z celkového počtu obyvateľstva (7 915) tvoria v Námestove dôchodcovia, teda 62-roční a starší občania. Z nich 70-ročných a starších je vyše 466 občanov - takmer polovica zo všetkých námestovských dôchodcov, veku 80 rokov a viac sa dožíva 131 Námestovčanov, (12 percent) čo je určite zaujímavý údaj. Vo veku 90 a viac rokov žije v Námestove 9 občanov.

Mesto Námestovo organizuje každoročne v októbri, ktorý je mesiacom úcty k starším spoluobčanom, posedenie dôchodcov. Na tohtoročné 24. októbra, spojené so sv. omšou a vyslúžením sviatosti pomazania chorých v Kostole sv. Šimona a Júdu, bolo pozvaných 466 spoluobčanov, ktorí dosiahli vek 70 rokov a vyšší, z nich bolo 107 jubiliujúcich spoluobčanov,

teda 70, 75, 80, 85, 90 a viacročných. Mesto pripravilo pre všetkých pozvaných darček v podobe vianočnej kolekcie, spomínaným 107-mim jubiliujúcim spoluobčanom tradične venovalo finančný darček. Na slávnosť organizovanú MsÚ účasťou reagovalo 260 dôchodcov nad 70 rokov.

Zo štatistiky, ktorú nám poskytla pracovníčka MsÚ Iveta Volfová je zrejmé, že Námestovo je skôr mestom mladých ľudí, keďže dôchodcovia tvoria spomínaných približne 13 percent obyvateľstva.

A nielen preto, že tvoria menšiu, teda vzácnejšiu časť námestovskej populácie, si ich vážime a zaiste im chceme venovať pozornosť, akú si za roky venované práci, rodine i spoločnosti právom zaslúžia.

(lá)

Viac o téme aj na stranách 4 a 5

Elektronická žiacka knižka

Základná škola na Slnecnej ulici v Námestove začala od septembra 2015 využívať elektronickú agendu, ktorá zjednodušila administratívne práce pedagogických pracovníkov. Systém ascAgenda sa používa na kompletnú administratívu školy od evidencie žiakov cez prácu s tlačivami, až po moderné funkcie ako elektronická žiacka knižka alebo elektronická triedna kniha. Sú to funkcie, ktoré nielen vyzerať moderne a zlepšujú renomé škol, ale hlavne uľahčia organizáciu školy. AscAgenda Komplet obsahuje všetky nástroje na fungovanie školy 21. storočia. Internetová žiacka knižka je nástroj, ktorým rodič získava okamžitý prehľad o známkach, správaní, dochádzke svojho dieťaťa i ďalšie užitočné informácie z prostredia školy a môže s učiteľom aj písomne komunikovať.

Pedagógovia sa s ovládaním tejto novej elektronickej agendy zoznámili koncom prázdnin, v októbri dostali praktické návody, ako používať elektronickú žiacku knižku rodičia od školskej administrátorky Ing. Daniely Jagnešákovéj. Na prvom stupni majú žiaci aj klasickú žiacku knižku - ako motiváciu pre dobré výsledky popisované v slovných hodnoteniach i kvôli oznamom pre rodičov.

Škola sa snaží vychádzať v ústrety požiadavkám rodičov a spolu s nimi reagovať na aktuálne trendy vedomostnej spoločnosti.

vedenie ZŠ Slnecná

Spomínáme



Oravská priehrada za 62 rokov pohltila už 66 ľudí. Telá mnohých spod hladiny vytiahli, niektoré obeť však v nej majú dodnes aj svoj hrob. Nežný, symbolický prejav v čase Dušičiek, že v srdciach žijúcich tieto obeť žijú aj dnes.

Text a foto: (lá)

Na cyklochodník s Poliakmi

Dokončenie z 1. str.

ta. Dôležitý bude tiež poľský partner - aký bude jeho projekt, aké financie bude potrebovať a v akom čase ho dokáže pripraviť. Bohužiaľ, na rokovaní sme sa dozvedeli aj neprijemnú informáciu a to, že Poliaci chcú ísť do cezhraničnej spolupráce radšej s Čechmi, pretože v predchádzajúcom období veľa spoločných projektov „skrachovalo“ práve pre partnerov na slovenskej strane... Našťastie, Mesto Námestovo

si získalo dôveru poľských partnerov pri realizácii viacerých, aj keď zatiaľ menších projektov, tak by v tomto zmysle problém u partnerov nastať nemal. V nasledujúcich týždňoch by mala nasledovať návšteva a rokovanie s vytipovaným konkrétnym partnerom na poľskej strane, o čom vás budeme informovať aj prostredníctvom novín Námestovčan.

Milan Rentka
prednosta mestského úradu

NÁZOR

Viac jarmokov by potešilo (?)

V minulosti sa v Námestove konali v roku štyri jarmoky. Teraz dva, nedávno ten jesenný - Šimono-Júdsky. A práve v čase okolo tohto jarmoku sa niektorí ľudia zaoberali myšlienkou, prečo by v Námestove nemohli bývať trhy/jarmoky aj častejšie. Možno raz mesačne, možno dokonca raz týždenne. Bolo by to na prospech mesta, predajcov i kupujúcich. Námestovo je spádovým mestom pre 23 obcí, v ktorých ľudia ešte sčasti hospodária, resp. čo-to pestujú a prebytky by ponúkli na trhu. V blízkosti sú obce Tvrdošínskeho, Dolnokubínskeho okresu, v ktorých táto aktivita rovnako absentuje. Trhy by možno dokonca motivovali ľudí k rozsiahlejšiemu obrábaniu polí a poľnohospodárskej výroby, k tvorivým aktivitám a za tú prácu by prišiel do domácnosti konečne aj nejaký peniaz. Návštevníci - kupujúci by si tak kúpili kvalitné potraviny z oravských polí či iné produkty a nie tie z ďalekých krajín v obchodných reťazcoch. Skrátka, vedeli by sme, čo je... K predajcom s ponukou poľnohospodárskych prebytkov by sa zaiste okamžite pridali ďalší trhovníci z celého Slovenska, pre ktorých by predaj produktov v priestore hornej Oravy určite bol veľkou výzvou a lákavou ponukou privázať tu čerstvé slovenské potraviny

a iné druhy tovaru. V meste by vždy počas trhu zavládol čulý ruch, ľudia by po jeho návšteve zašli do reštaurácie na kávu, za službami do kadernického salónu, navštívili by predajne s tovarom, ktoré nedostanú kúpiť v obci, čas čakania na spoj by strávili v kostole, navštívili by známych, atď. Trh je skrátka ruch a kde je rušno, tam je život. Aj mestská pokladnica by sa potešila, veď cca takmer 30 eur za 3 metre štvorcové prenajatej plochy pre predajný stánok by sa násobilo počtom stánkov a trhov. Mesto na tom nemôže stratiť, len získať a občania by túto myšlienku iste privítali. Možno by trhovisko po dobudovaní prístrešku mestom mohlo stáť práve na časti parkovacej plochy Nábřežia Oravskej priehrady.

Uvedomujeme si, že prinášame len vzletnú - oprášenú myšlienku organizovania trhov, ale také založenie novodobých trhových tradícií je súčasťou aj rozvoja mesta, aj cestovného ruchu. A tak - ak by si myšlienku osvojili aj mestskí poslanci - manažérka pre túto oblasť už určite bude vedieť, ako sa to urobí.

Vážení občania, ak chcete k tejto téme prejaviť svoj názor, napíšte alebo zatelefonojte nám do redakcie, resp. na mestský úrad.

(lá)

Ďalšie číslo mestských novín

NÁMESTOVČAN

vyjde 18. decembra.

Uzávierka príspevkov a inzercie je 7. decembra.

Občiansku riadkovú inzerciu vám zverejníme zadarmo.

E-mail: oravec.namestovo@mail.t-com.sk

Cena tepla sa nemení

Vo štvrtok 29. októbra predložil konateľ Bytového podniku Námestovo s.r.o. Jozef Ptačin valnému zhromaždeniu na schválenie

návrh ceny tepla na rok 2016. Po schválení vo valnom zhromaždení sa návrh predkladá na schválenie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví.

Ak takto predložený návrh schváli aj uvedený úrad, bytový podnik bude odberateľom budúci rok zálohovo fakturovať cenu tepla v takejto výške. Po skončení roka sa, samozrejme, vyúčtujú skutočné náklady, ale tie nesmú presiahnuť schválenú maximálnu cenu. Konateľ spoločnosti valnému zhromaždeniu uviedol, že sa navrhovaná cena oproti tohtoročnej cene nemení, mení sa len jej zloženie. Takzvaná variabilná zložka sa znižuje, fixná zložka sa, naopak, zvyšuje.

Celková cena vrátane DPH predstavuje hodnotu 0,095965 eur za 1 kWh. Dôvodom zníženia variabilnej zložky je dosiahnutie nižších cien plynu a elektriny u dodávateľov, zvýšenie fixnej zložky je spôsobené plánovanou investíciou v budúcom roku, keď sa majú kompletne prerobiť všetky rozvody a odovzdávajúce stanice na celom Sídlišku brehy. Bytový podnik má projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu rozvodov a odovzdávacích staníc hotovú, čaká sa však na vyhlásenie výziev na získanie finančných prostriedkov z fondov EÚ. Čím bude bytový podnik, ktorého 100-percentným vlastníkom je mesto, pri získaní cudzích financií úspešnejší, tým menej budú musieť odberatelia v cene tepla za investíciu zaplatiť. Veríme, že sa mu to podarí a cena bude v budúcnosti čo najnižšia.

Milan Rentka



Bytový podnik Námestovo plánuje v roku 2016 na Sídlišku brehy kompletnú výmenu všetkých rozvodov a odovzdávajúcich staníc. Na tomto sídlisku má sídlo najväčšia kotolňa bytového podniku.

Foto: (msú)

Dosiahnutie rovnováhy

Dosiahnutie skutočnej rovnováhy v uskutočňovaní strategického rozvoja si vyžaduje disciplínu a rovnováhu, rovnováhu medzi možnosťami a skutočnou potrebou rastu mesta. Určite všetci poznáme potreby, ktoré Mesto Námestovo má. Spomeniem len oprávnené požiadavky školských zariadení. V budúcom roku bude mesto potrebovať viac ako dva milióny eur. Tu je výber len niektorých problémov v zariadeniach, ktoré sú majetkom mesta:

- **Materská škola Bernolákova** - oprava sociálnych zariadení, oprava strechy
- **Materská škola Komenckého** - oprava strechy, oprava podlahových krytín
- **Materská škola Veterná** - oprava pergoly, oprava chodníkov
- **Základná škola Slnecná** - oprava strechy, zriadenie kamerového systému, nevyhovujúce parkoviská, oprava fasády
- **ZUŠ Ignáca Kolčáka** - nadstavba strechy, rekonštrukcia kúrenia, rekonštrukcia sociálnych zariadení, oprava pergoly
- **CVC** - oprava strechy
- **Dom kultúry** - oprava fasády, výmena okien, oprava sociálnych zariadení.

To sú len problémy školských zariadení. Značné financie sú potrebné na vybudovanie infraštruktúry na Sídlišku čerchle, Sídlišku brehy i Vojenské, oprava komunikácií v meste, vybudovanie dostatočného počtu parkovacích miest.

To je len pomenovanie problémov. Je potrebné nájsť riešenia, hľadať zdroje financovania. Bez toho, aby sme mali zodpovedných ľudí na

svojich postoch, to nepôjde. Je potrebná aj vlastná iniciatíva riaditeľov zariadení. Že sa to dá, možné vidieť na Základnej škole Brehy, kde z iniciatívy riaditeľky školy Renáty Fidirikovej prišli prostriedky vo výške 80 000 eur. Toto je príklad pre všetkých bez rozdielu, ako sa to dá. To sa môže uskutočniť len v súhre mestského zastupiteľstva, občanov mesta a príkladnou prácou zamestnancov mesta.

Čaká nás aj rozhodnutie, čo s nedostavaným skeletom. Všetci veľmi dobre vieme, čo tam nechceme, t. j. nechceme taký stav, aký je, pretože je to predlžovanie agónie a za päť rokov nám to spadne na hlavu. Je potrebné vyvinúť úsilie, dostať skelet do majetku mesta a nájsť najlepšie využitie priestorov. Aj ja by som bol rád, keby v Námestove bola nemocnica, kde by srdcia operovali špičkoví odborníci, alebo aby sa zriadila lôžková časť - pôrodnica.

Pozrime sa však na reálne možnosti. Môžeme sa prikrýť len takou perinou, na akú máme. V rozpočte tohto mesta nebudú prostriedky tri milióny eur, aby sa dostával skelet a nebude v rozpočte mesta ďalších šesťstotisíc eur každý rok na prevádzku. Toto mesto na to jednoducho nemá.

Vybudovali sme stacionár, dom seniorov pre celý okres Námestovo a žiadna obec nám na prevádzku nedá ani cent. Takisto je to aj s Cirkevnou školou. Máme veľký počet žiakov z iných obcí a tiež príspevkov týchto obcí na chod školy je nula centov. Nepomôže nám, keď budeme riešenie potrieb tejto školy



Marián Grigel

odkladať. Tu musí nastúpiť súhra medzi zriaďovateľom, mestom a obcami, z ktorých žiaci chodia do tejto školy - ich spoločný postup môže riešiť potreby školy.

Toto mesto sa musí starať nielen o svojich osem tisíc obyvateľov, musí riešiť funkciu správneho strediska pre viac ako šesťdesiat tisíc obyvateľov okresu, a to všetko z vlastných zdrojov. Potom je určite namieste otázka priorit pri hodnotení a uvažovaní o rozvoji mesta. Ak za základ zoberieme vyrovnanie ekonomickej úrovne a infraštruktúry mesta s infraštruktúrou porovnatelných miest, to porovnáme s úrovňou okolitých krajín, potom následne stanovíme ciele budúceho rozvoja. Stačí pripomenúť, že zaostávajúca infraštruktúrna deficiencia je spojená s neochotou niektorých politikov „mat“ okres v Námestove.

Za hlavný prínos zastupiteľstva v terajšom období pokladám schválenie územného plánu mesta na najbližšie obdobie, ktorý je východiskom pre program rozvoja. Následne sa môžu

riešiť základné úlohy v realizácii investičného procesu. Rozvoj mesta závisí od neustálej obnovy, modernizácie a rozširovania obytných a výrobných kapacít. Realizované investície predurčujú efektivitu a spokojnosť občanov z dlhodobého hľadiska. Cieľom investícií je vytvoriť podmienky pre zabezpečenie bývania, ktoré zodpovedá ich nárokom na kvalitu bývania. Pritom je dôležité rešpektovať princípy trvalo udržateľného rozvoja.

V hodnotení investičných akcií mesta za rok 2015 spomeniem len tie, ktoré sa realizujú alebo sú pripravené na realizáciu v krátkom časovom úseku:

- Hlavnou investičnou akciou, ktorá prebieha na území mesta pre rok 2015 a 2016 je jednoznačne **rekonštrukcia cesty I/78**. Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie, hodnota projektu je 6 766 675,85 eur, realizovaním stavby sa zrýchli doprava v meste. Premávka bude plynulejšia, pri tejto investícii pribudne 210 nových parkovacích miest, doba výstavby podľa podpísanej zmluvy je 334 dní od prevzatia staveniska zhotoviteľom, termín odovzdania stavby je január 2016. Dielo je podľa mňa realizované na hranici 40%.
- Investícia si vyžiadala úpravu a prepojenie parkoviska na nábreží s cestou I/78 v sume 11 049 eur. Predmetom realizácie zákazky je prepojenie parkoviska s cestou I/78 v dĺžke 22 m, šírke 10 m, o celkovej ploche 230 m². Stav realizácie: stavba je z 80% hotová.

Pokračovanie na 6. str.

Pamiatka zosnulých aj z iného pohľadu

Ťažko by sa medzi nami hľadal človek, ktorý by v uplynulých dňoch nenavštívil pietne miesto, kde „tíško odpočívajú“ jeho najbližší. Popri úcte k našim milovaným sa do popredia vynárajú aj oveľa prozaickejšie otázky, ako sú počet voľných hrobových miest, čistota priestorov, možnosť uložiť odpady zodpovedným spôsobom, možnosť načerpať si vodu, zaparkovať auto čo najbližšie, môcť si kúpiť nevyhnutné veci. Pozrime sa teda, ako sme na tom v našom meste.

V roku 2009 si mesto dalo spracovať Účelovú mapu cintorína, so zakreslením všetkých hrobových miest. V tom čase bolo 716 jednohrobov, 483 dvojhrobov, 32 trojhrobov a 3 štvorhroby, čo spolu predstavovalo 1790 hrobových miest. Celý cintorín má plochu 13184 metrov štvorcových. Keď počítame ročne priemerne 40 pohrebov, k uvedeným



Hoci sa cintorín pomaly zaplňa, miesta pre zosnulých je na ňom prakticky stále dosť i pre ďalšie generácie. Foto: (lá)

počtom môžeme k dnešnému dňu pripočítať ďalších približne 240 nových hrobov. Demografický vývoj v meste predznamenáva, že počet pohrebov bude v nasledujúcom období každoročne stúpať. Tejto situácii sa bude musieť mesto prispôbiť. Prvé kroky boli už urobené, keď s cieľom šetriť miesto na cintoríne, sa sta-

novil poplatok ekonomicky najvýhodnejší na pochovávanie viacerých nebožtíkov na jedno hrobové miesto nad seba. Ďalšie úvahy smerujú k vyčleneniu časti cintorína na takzvaný urnový háj, kde budú mať uložené urny s tabuľkami zosnulí, ktorí boli spolpomení. Súbežne s riešením miesta na súčasnom cintoríne bude nevy-

hnutné začať s prípravou a predovšetkým s majetkovo-právnym vysporiadaním pozemkov nového cintorína. Prvé kroky boli už urobené, keď mesto do svojho nového územného plánu zaradilo lokalitu na umiestnenie nového cintorína. Pôjde o proces organizačne, časovo, ale predovšetkým finančne veľmi náročný. Nebude totiž potrebné vysporiadať pozemky iba pod cintorínom, ale aj pod prístupovou komunikáciou, parkovacími plochami, prevádzkovou budovou a podobne. Potrebné tiež bude tieto obslužné zariadenia a objekty postaviť. Je jasné, že tak náročný projekt nie je možné zrealizovať ani za jeden rok a určite nie ani za jedno volebné obdobie. Bude tiež veľmi záležať na vlastníkoch pozemkov, za akú cenu budú ochotní pod cintorín svoje pozemky predať.

Súčasný cintorín bude „živý“ stále, aj po zaplnení celej jeho kapacity za niekoľko rokov, možno desaťročí. Na miesta starých a prastarých rodičov budú pochovávané ďalšie generácie obyvateľov mesta tak, ako to bolo doposiaľ. Z tohto pohľadu je investovanie mesta do oplotenia, nových brán, chodníkov, kaplice a osvetlenia prostredníctvom technických služieb opodstatnené. Otvorenou otázkou zostala oprava, resp. prístavba prevádzkovej budovy a toaliet, o ktorej zatiaľ poslanci mesta nerozhodli. Predpokladáme však, že táto problematika sa dostane na opätovné posúdenie mestského zastupiteľstva v krátkom čase.

Milan Rentka
prednosta MsÚ

Pozor na lístie na cestách

Prekrásna jesenná perina z padnutého lístia na verejných priestranstvách láka ľahnúť si do nej. Ale pozor, na cestách je popadané lístie veľmi ne-

zberom lístia. Zosekané vetvy stromov na malé kúsky sú na manipuláciu, prepravu, ale aj premenu na kompost omnoho praktickejšie. Do budúcnosti



Zlatý koberec z padnutého lístia pohľadza dušu.

Foto: (msú)

bezpečné, čo už zažili mnohí vodiči. Technické služby nasadili techniku, zamestnancov, aj pracovníkov na menších obecných službách s cieľom vyzbierať popadané lístie z ciest, chodníkov, trávnikov a záhonov čo najskôr. Lístie je kvalitný biologický materiál, po uskladnení na kompostovisku a zmene na kompost má využitie na rôzne účely.

Do kompostu putuje aj štiepka z opíľovania stromov, ktoré technické služby v meste začali vykonávať spolu so

si technické služby plánujú zaobstarať silnejší štiepkovací stroj, ktorý dokáže rozdrviť aj hrubé konáre stromov. S drvením na menšie kúsky sa počíta aj pri iných, hlavne viacozmerných odpadoch, ako sú rôzne sedacie súpravy, gauče, nábytky. Aj v týchto prípadoch je cieľom odpady upraviť na čo najmenšie rozmery a tak ich potom jednoduchošie prepravovať, zhodnocovať, prípadne uskladniť na skládke.

Milan Rentka

Najlepší budú známi na Mikuláša



Tomáš Kucharík

Vážení športoví priatelia, blíži sa koniec roka 2015 a za členov komisie pre telovýchovu a šport by som chcel krátko zhodnotiť našu celoročnú prácu. Športová komisia v zložení: Andrej Stašiniak, Tomáš Luchava, Anton Kolenčík, Karol Polt'ák, Tomáš Smataník, Ivan Doroš sa 21. januára zišla na rokovaní s cieľom prerozdeliť dotáciu mesta pre šport v sume 80 200 € medzi jednotlivé kluby v Námestove a hľadala spoločný kľúč, ktorý by určoval, koľko financií daný klub potrebuje.

Nájsť spravodlivé riešenie nie je jednoduché, pretože každý šport má iné finančné nároky a niečím je špecifický. Hoci komisia rokovala niekoľko hodín, k jednoznačnému rozhodnutiu nedošla, preto sa k problematike kľúča vrátila začiatkom februára opäť. Prijala určitú dohodu, že peniaze sa použijú na rozvoj mládežníckeho športu v Námestove.

Rozdelenie finančných prostriedkov medzi kluby bolo zverejnené vo februárovom vydaní Námestovčana. Komisia vyčlenila aj finančnú rezervu 1700 €, ktorá sa použila v priebehu roka pre tie športové kluby, ktoré potrebovali peniaze na prežitie, alebo tie, ktoré výnimočne reprezentovali naše mesto. Na zasadnutí športovej komisie 17. septembra sme spomínanú rezervu rozdelili takto: 200 € - akcia Beh mestom, 200 € sestry Benčekove - Majstrovstvá sveta v jachtárskej kategórii OPTIMIS v Holandsku, 1300 € - TJ Orava - stolnotenisový klub.

Na Mikuláša, 6. decembra nás čaká ešte jedna akcia – vyhodnotenie najlepších – športovca, trénera, športového kolektívu roka a ocenenie za celoživotný prínos v športe. Akcia sa bude konať na mestskom úrade o 14.00 hod. za účasti primátora mesta, poslancov a pozvaných hostí. Verím, že vybraní kandidáti si takého ocenenie zaslúžia a povzbudí ich to v ďalšej športovej činnosti.

Na záver chcem povedať, že mojím cieľom v roku 2016 bude snaha o zvýšenie celkovej dotácie na šport v meste, aby všetky športové kluby dostali finančné ohodnotenie, aké potrebujú na bezproblémový športový chod.

Tomáš Kucharík
poslanec MsZ
predseda komisie
pre telovýchovu a šport



Letecký pohľad na cintorín v Námestove z roku 2013.

Výstavba garážového domu na Brehoch

Chcel by som reagovať na článok pána Rentku v poslednom čísle Námestovčana (4/2015) o „Septembrovom rokovaní mestského zastupiteľstva“. Podľa autora tohto článku sa pri schvaľovaní garážového domu na Brehoch strhla zaujímavá diskusia. Prečo?

1. Do súťaže sa prihlásil iba jeden záujemca, Stavebný podnik (pán Habiňák takmer po roku poslanskeho mandátu zistil, že jeho firma by sa nemohla zúčastňovať verejného obstarávania, keďže je verejným funkcionárom).

2. Stále je podsúvané (aj pánom Rentkom) verejnosti, že niektorí poslanci sú proti bytovej výstavbe v Námestove. Nie je to pravda. Neverím, že Brehy sú jediným územím v Námestove na bytovú výstavbu. Prečo chceme zhoršiť kultúru bývania ľudí na Sídlsku brehy? Skúste sa prejsť cez vikend a vo večerných hodinách po Slnecnej



Marián Melišik

ulici, je tam katastrofálna dopravná situácia.

3. Súhlasím, že garážový dom by mohol túto dopravnú situáciu sčasti vyriešiť, keby išlo naozaj o garáže. Ale o čo ide v predmetnej lokalite medzi Veternou a Severnou ulicou? Schvaľovali sme výstavbu objektu s 9 podlažiami, z toho 5 nadzemných podlaží len s bytmi. Celkovo

94 garáží a 31 bytov.

Na to, aby sa mohla zrealizovať uvedená výstavba, sme schvaľovali nasledovné uznesenie:

„MsZ schvaľuje odpredaj pozemku v cene 31 € / 1 m² v rozsahu pod zastavanou časťou objektu s príslušími spevnenými plochami, vonkajšími chodníkmi, ktoré zabezpečujú vstupy do jednotlivých sekcií. Presná hraničnica bude určená po predložení projektovej dokumentácie. Odpredaj pozemku bude formou zmluvy o budúcej zmluve.“

4. V čom sme, niektorí poslanci, videli rozpor:

- Podľa uznesenia, už teraz by na predmetnom území musela existovať zastavaná časť objektu.

- Suma, za ktorú sa ponúkal odpredaj pozemku (31€/1 m²) nie je v súlade so Všeobecne záväzným nariadením o Základách hospodárenia a nakladania s majetkom mesta.

- Z uznesenia nie je jasné, pokiaľ siahajú prísluší spevnené plochy.

- V uznesení chýbajú reálne metre štvorcové.

- Uznesenie nie je dobre naformulované, vzbudzuje pochybnosti, ktoré potvrdili počas rokovania aj predsedajúci zastupiteľstva, aj napriek tomu sa hlasovalo o tomto uznesení.

- Spolu s pánom Hubíkom sme sa v diskusii pýtali na to, či je napríklad zabezpečené aj vyjadrenie dopravného inšpektorátu o bezpečnosti výjazdu z garáží na hlavnú cestu (keďže sa bude vychádzať cez štyri výjazdy pomedzi už existujúce garáže). Odpoveď bola: „Načo? A chcete vy vôbec garáže na Brehoch?“

Ale otázka možno znie: Komu vyhovuje (a prečo) schvaľovanie výstavby takéhoto objektu?

Marián Melišik
poslanec MsZ

Internetizácia v autobusovej doprave

Žilinský samosprávny kraj, ktorý prevádzkuje autobusovú dopravu prostredníctvom autobusových dopravcov SAD Žilina a SAD Liorbus, zaviedol niekoľko noviniek, napríklad bezplatné pripojenie k internetu, ktoré má v súčasnosti v kraji 60 autobusov.

Aj v Námestove? Opýtali sme sa vedúceho prevádzky dopravy SAD Liorbus Námestovo Tomáša Gálíka:

„Internetové pripojenie zatiaľ funguje na linke Námestovo – Banská Bystrica a v čakárni SAD na nástupišti.“

Ďalšou novinkou je aplikácia mojbus.sk, ktorá umožní cestujúcim na linkách získať aktuálne informácie o spojeniach, momentálnej polohe autobusov, presnom čase odchodov či meškani. „Robí sa príprava, aby sa tento systém mohol v budúcnosti spustiť aj u nás. Podobne ako u internetu, aj táto aplikácia sa uvedie do praxe najprv na autobusovej stanici“, povedal nám T. Gálik,

ktorý reagoval aj na ďalšiu našu otázku ohľadne noviniek VÚC v autobusovej doprave – zavedenie integrovaného dopravného systému. Jeho cieľom má byť,



aby cestujúci mal len jeden cestovný lístok na autobusovú i železničnú dopravu. Aj na príprave tohto systému sa podľa vedúceho prevádzky dopravy pracuje, nie je to však lacná, ani jednoduchá záležitosť. Bude podľa neho potrebná koordinácia Zväzu autobusových prepravcov, Železníc SR a celú činnosť bude musieť prostredníctvom vyšších územných celkov zastrešiť štát.

(lá)

Cestu používa aj zver, pamätajte na to

Koridory pre zver na ceste z Námestova do Oravskej Polhory sú potrebné, ale pre vodičov čoraz nebezpečnejšie.

Cesta I. triedy z Námestova do Oravskej Polhory vedie väčšinou v zastavanom území štyroch obcí. Pre migráciu zveri sú na celej trase až po štátnu hranicu štyri úseky, ktoré sa stávajú pre vodičov čoraz nebezpečnejšie z dôvodu kolízií s prechádzajú-

dy väčšinou končia úhynom zveri a veľkými škodami na autách. Ak auto nemá havarijnú poisťku s osobitným pripoistením, vodič znáša škodu na vlastné náklady.

Najčastejšie strety sú s liškami, kde škody na autách nie sú veľké. Nasleduje srn-



Najmä v noci, ale aj počas dňa sa dopravné nehody pri stretu so zverou končia jej úhynom a veľkými škodami na vozidle.

cou zverou. Tieto úseky sú v kilometri 24 - 27 Námestovo – Zubrohľava, 29 - 30 Zubrohľava – Rabča a 41 - 44 Oravská Polhora – štátna hranica s Poľskom.

Na dvadsaťkilometrovej trase je to približne 6 kilometrov, kde síce je povolená vyššia rýchlosť ako päťdesiatka, ale s výstrahou častých dopravných nehôd zapríčinených prechádzajúcou zverou, najmä v nočných hodinách. Tieto dopravné nehody

a jelenia zver, kde škody podľa rýchlosti pri náraze sú rádovo v tisícoch eur.

Každý, kto prechádza týmito úsekmi by mal zvýšiť opatrnosť, ale hlavne prispôbiť rýchlosť. Pri týchto obmedzeniach v obciach a koridoroch pre zver je to najdlhší úsek cesty I. triedy v okrese Námestovo, možno aj na Slovensku, kde sa prikazuje alebo odporúča neprekročiť päťdesiatku.

Mgr. Ľubomír Jaňák

Stavbári sa obávajú oravských mrazov

Dokončenie z 1. str.

Podľa informácií od zhotoviteľa, ktoré sme vám v novinách priebežne prinášali, posun vo výstavbe spôsobili najmä výdatné jarné dažde, ktoré neúmerne zdvihli hladinu priehrady a na niekoľko mesiacov odsunuli začatie prác na násype. Boli to tiež rozdiely v hodnotách a miestach uloženia jestvujúcich sietí v teréne trasy, ktoré boli inak situované, než v projektovej dokumentácii, pripravenej pre stavbu pred niekoľkými rokmi, ale aj potreba výmeny podlažia vozovky, plánovanej do hĺbky 40 centimetrov, no realizovaná na niektorých úsekoch až do hĺbky 90 centimetrov v závislosti od výsledkov statických zaťažovacích skúšok.

Účastníci ostatného kontrolného dňa si ťažkali aj na nedostatok materiálu, vzhľadom na to, že na oravských cestách sa v súčasnosti budujú mnohé úseky a tak dodávatelia všetky investičné akcie materiálom súbežne zásobiť nedokážu.

Keďže na stavbe prietahu

bolo potrebné vykonať práce nad rámec projektu, stavbyvedúceho firmy Hastra Ing. Lazúra sme sa opýtali, o koľko bude predražená cena diela, pôvodne stanoveného na 5 miliónov 638 tisíc 896 eur vrátane DPH. Tieto informácie zatiaľ nie sú známe a budú predmetom dodatku. Podľa jeho slov bude do konca roka na diele urobené cca 75%



Stavebné mechanizmy postupujú v práci k druhej kruhovej križovatke, neďaleko kaplnky sv. Gorazda.

Foto: (lá)

Inak stabilné a príjemné jesenné počasie účastníkom kontrolného dňa 27. októbra ukázalo aj svoju odvrátenú tvár. Ak však chceli urobiť správne rozhodnutia o ďalšom postupe prác, museli sa od rokovacieho stola presunúť priamo na vozovku. Foto: (lá)

výkonov. A na otázku, o koľko sa predĺži čas odovzdania diela, odpovie opäť zas počasie, ktoré zasahovalo do práce stavbárom veľmi výrazne najmä v jarných mesiacoch. Dĺžka posunu diela bude teda závisieť od klimatických podmienok v zimnom období.

Anna Lajmonová

Aby človek nebol sám...

V októbri so žltým lístím čas akoby spomalil, do mysle sa vkrádajú hodnotiace úvahy o živote vôbec, aj o tom vlastnom. Je to akési dozrievanie v poznávaní a hodnotení seba samého. Či toto bol približný dôvod vyhlásiť október za mesiac úcty k starším, nevedno, ale október je v zrelosti a farbách prírody krásny mesiac rovnako, ako je krásny zrelý človek. A tak sme sa v tomto čase krásy prírody i ľudských šedín vybrali na miesto, kde žije päťdesiatka takýchto ľudí – do Zariadenia pre seniorov v Centre sociálnych služieb Námestovo. Je 29. októbra a na ten deň majú obyvatelia tohto zariadenia jedno z niekoľkých, vlastne posledných slávnostných podujatí v mesiaci úcty k starším. Prišiel medzi nich primátor mesta, pretože oni, väčšinou imobilní, sa nemohli zúčastniť stretnutia dôchodcov v dome kultúry. Aj do jedálne domova mohla prísť vlastne slabšia polovica jeho obyvateľov, pretože väčšina klientov pre svoj zdravotný stav nemôže opustiť lôžko či izbu.

„Aby človek nebol sám“, zdôvodňuje primátor myšlienku vybudovania domova. Veta, ktorá tínedžerovi takmer nič nehovorí, starý a chorý človek ale vie, že je to najpodstatnejšie v živote. Aby nebol sám, lebo deti a vnúčatá majú denne svoje povinnosti. A tak sa v jedálni krúti debata, lebo aj rozprávanie a počúvanie v kolektíve poteší človeka vo vyššom

a vysokom veku. Dôchodcovia rozprávajú o potrebách i možnostiach domova a mestá pre najstarších a chorých obyvateľov zariadenia. Odznie v nej túžba zaplávať si v mestskom bazéne, keby ho Námestovo malo, cestovať mestskou hromadnou dopravou, keby v Námestove bola, alebo dať si skôr bravčový bôčik s kapustou a knedľou, namiesto cestovín... Lepšie by boli častejšie zemiaky s kyslým mliekom, kontruje pánovi pani... Aj také sú želania obyvateľov domova. Aj túžba zúčastniť sa stretnutia dôchodcov v

diskutujúci, pán Ján.

Z diskusie účastníkov slávnosti je zjavné, že mnohí majú veľmi dobrý prehľad v súčasnom spoločenskom a politickom dianí, životnom prostredí na Orave a mnohých spoločenských témach. Vidieť, že ich udalosti vo svojom okolí i na Slovensku zaujímajú a to je veľmi dobre. Zariadenie pre seniorov v Námestove má za sebou dva roky existencie a jeho kapacita je prakticky naplnená. Spokojnosť s pobytom v ňom slovami vďaky i slzami dojatia za starostlivosť pracovníkom domova vyjadril

ných pani Irenu, Veronu, Teréziu i Magdalénu, ktorá 40 rokov vyučovala matematiku a fyziku a mnoho Námestovčanov si ju pamätá ako vynikajúcu učiteľku, mesto obdarovalo okrem vianočných kolekcií aj finančnou poukážkou, ktorú im odovzdal primátor.

•••

Ako trávia čas seniori v zariadení pre seniorov? „Sledujú televízne spravodajstvo, šport a ďalšie programy – predovšetkým TV Lux a počúvajú rádio, pod vedením sociálnych pracovníkov sa snažia venovať aj iným, jednoduchším aktivitám. Nedávno sme sa s tvorbou našich klientov zúčastnili na misijnom jarmoku v CZŠ sv. Gorazda. Tradičné ručné práce dokážu robiť iba dve ženy, ktorým slúži zrak a majú šikovné ruky,“ hovorí riaditeľka CSS Námestovo Mária Kondelová.

Mnohí čas trávia tiež v kaplnke, rozhovormi medzi sebou, návštevou príbuzných a čakáním na návštevu dlho pred termínom stretnutia s blízkymi. Čas strávený s deťmi a vnúčatami, s blízkymi je pre nich tým najvzácnejším stráveným časom a tak sa na tieto stretnutia aj dlho tešia a vnútorne pripravujú.

„Takmer všetci naši klienti majú veľmi blízku rodinu, veľa príbuzenských kontaktov. Za jednou osamelou pani, ktorej manžel i syn zomreli, prichádzajú na návštevu susedia z Oravského Veselého. Klienti domova, ktorí sa dokážu orientovať,



Prijemné, a najmä úprimné, bez prikrášľovania a pretvárania, bolo rozprávanie počas posedenia seniorov v CSS Námestovo.

Foto: (lá)

kultúrnem dome, lebo tam sa možno zísť s ďalšími rovesníkmi, porozprávať sa a pri harmonike si aj zatancovať. Ale proti veku nieto lieku, zatúžil po posedení a zároveň skomentoval svoju neúčast na nedávnom stretnutí takmer troch stoviek dôchodcov Námestova sám

takmer 86 ročný pán Ján.

Nie sú to mladšie ročníky dôchodcov, ktorí sú účastní mliej slávnosti, možno skôr naopak. Najstaršou v jedálni je 92-ročná pani Bernardína, 91 rokov má pani Terézia.

Všetkých jubilantov, teda i osemdesiatnikov, pani Boženu, pána Štefana, 75-roč-

Ak sa nám má dariť, bude sa nám dariť iba spolu

Jakub Ptačin, rodený Námestovčan, v súčasnosti žije v Bratislave a Prahe, sa popri profesionálnej práci dizajnéra aktivizuje vo viacerých sférach. Založil občianske združenie Backspace, ktoré zrealizovalo viacero úspešných projektov ako By Design Conference, cykloiniciatívu KOLOKOLO, dizajn prechádzky DesignWalks či projekt To sa nedá, ktorý redizajnoval webové portály štátnej správy. V súčasnosti sa venuje aj projektom Pochtivo a Nosene. V oblasti dizajnu a konzultačnej činnosti pracuje pre rôznych klientov, napr. Adobe, Telekom, Sygic, Denník N, RTVS, O2. Časopis Forbes ho v roku 2015 zaradil do tridsiatky Slovákov do 30 rokov so svetovým potenciálom.

Po absolvovaní Gymnázia A. Bernoláka v Námestove vyštudoval marketingovú komunikáciu na FMK UCM v Trnave, kde si robí doktorát z tohto odboru a vedie semináre k predmetu teória marketingovej komunikácie, corporate design a marketing vzdelávacích inštitúcií. To nie je všetko, čo stihol za svojich 25 rokov. Zaujímali sme sa aj o niektoré jeho ďalšie aktivity:

V médiách zarezovala kauza predraženej konferencie startupov, ktorú ste aj vy kritizovali a bojkotovali.

Ako je možné, že na Slovensku sa môžu diať takéto veci, že čo neodhalia a pod čiernu zem nezvozia

mediá, to zostane nevyšetrené a nepotrebané?

Podľa mňa rovnako ako napríklad pri kauze CT si niekto povie, že to je iba „trošku“ peňazí a že to si nik nevšimne. Iróniou je, že práve takéto kauzy si ľudia všimnú skôr, pretože

si dokážu lepšie predstaviť menšie sumy. Pri informatizácii sa už minulo 800 miliónov eur a všetci sú ticho. V zdravotníctve sa prelievajú peniaze kade-tade a až piešťanské CT urobilo rozruch. Na to, aby sme na tieto veci poukazovali, už nepotrebujeme iba tie štandardné médiá. Stačí, aby každý z nás poukázal na nekalé praktiky okolo seba a v dnešnej dobe sociálnych sietí sa to rozšíri rýchlo. Aj kauzu konferencie Techmatch začal jeden človek, ktorý našiel zmluvu s dodávateľom na internete.

Boli ste aj pri vzniku Výzvy k ľudskosti, iniciatívy, ktorá motivovala tisíce Slovákov k ochote pomáhať utečencom a iniciovala rokovanie i rokovala s Vládou SR na tému pomoci. Ak sa pozrieme na Oravu, postoj ľudí k utečencom je tu ešte výraznejšie skôr negatívny alebo zdržanlivý, ako v



Jakub Ptačin

Foto: archív jp

prípade verejnej mienky väčšiny slovenskej verejnosti. Ako, čím by ste ako Oravec chceli apelovať na Oravcov, aby v tejto téme zmenili názor?

Strach je úplne prirodzený a nik z nás nechce prijať každého, kto si to zmyslí. Ak však niekto uteká pred vojnou, je to naša povinnosť, pretože mnohé krajiny pomohli aj nám, keď sme to potrebovali. Veľa ľudí na Orave má vyslovene radikálne postoje, no pravda je podľa mňa taká, že ja poznám Oravcov ako dobrých a správnych ľudí. Na facebooku napíšeme čokoľvek, v krčme povieme čokoľvek, ale ja prosto verím, že by sme neodopreli pomoc človeku v núdzi. A je jedno, akej je farby, vierovyznania či národnosti. Na Orave žijú dobrí a správni ľudia.

Aj zo spomínaných dvoch aktivít vidieť, že ste tam, kde sa niečo (dôležité) deje. Čím to je? Čím to je, že meno mladíka, ktorý má dvadsať a čosi, v médiách s úctou spomínajú poprední slovenskí politici?

To sa treba spýtať ich (smiech). S mnohými som komunikoval už pri mojich predošlých aktivitách a poznám sa s nimi vďaka tomu. Snažil som sa byť k nim fér a namiesto prázdnej kritiky hľadať spoločnú cestu a riešenia. To je podľa mňa vždy dôležité a myslím si, že práve vďaka tomu máme férové vzťahy. Teda nielen kritizovať, ale navrhnúť aj riešenie, aj keď často nemusím súhlasiť s ich politickými motiváciami.

Časopis Forbes vás zaradil medzi tridsiatku

mladých Slovákov so svetovým potenciálom. Úctyhodné... (?)

Na to sa treba opäť spýtať viac ich ako mňa, prečo ma tam dali (smiech). Každopádne ma to veľmi potešilo byť medzi takou super skupinou ľudí a vážim si to. Ešte mám 5 rokov na to, aby som stihol aj ten americký Forbes (smiech.)

Ako 17-ročný ste sa v regionálnej tlači vyjadrili, že idete do sveta za štúdiom dizajnu, vybudujete si meno a potom sa na Oravu vrátite. Ako sa dá tak rýchlo – v priebehu cca ôsmich rokov vybudovať meno tak, že dizajnér Jakub Ptačin je osobnosť nielen ako dizajnér, ale aj ako Jakub Ptačin?

Určite by som sa nenazval osobnosť a ani by som neprečenoval silu môjho mena. Ak ma niekto pozná, tak ma pozná cez moju prácu. Či cez dizajn, marketing, učenie na škole, prednášky, divadlo, standup alebo tie moje občianske aktivity, prípadne seriál o férových podnikateľoch, ktorý sme natočili.

Hovoríte o sebe, že si rád stanovujete ciele – nielen tie krátkodobé, ale aj na niekoľko rokov dopredu. Meno ste si už teda vybudovali a robíte ho tak nepriamo aj Orave, ale ten cieľ s návratom už vo vašom diári zrejme poriadne vybledol...

Práveže ani nie. V poslednej dobe ma niektorí ľudia doma na Orave vyhecovali k tomu, aby som sa domov vracal častejšie. Rozbehol som projekt Námestovo budúcnosti, kde aktuálne zbierame informácie od občanov, čo im tu najviac prekáža a vadí a zároveň aj o tom, na čo sú tu najviac hrdí. Následne sa začiatkom roku 2016 zorganizuje workshop s tými najväčšími odborníkmi na Slovensku v dvoch oblastiach: urbanizmus a architektúra / komunikácia a marketing. Počas tohto workshopu sa navrhnu konkrétne možnosti smerovania hornej Oravy a aj konkrétne návrhy na zlepšenia. Tie sa neskôr pokúsime odprezentovať aj kompetentným zo samosprávy, ale najmä širokej verejnosti na hornej Orave, aby sme si tu spravili lepšie. Lebo ak sa nám má dariť, bude sa nám dariť iba spolu. Okrem toho všetkých pozývam na prvú Stand-up comedy show do MsKP v Námestove, ktorá bude 9. januára 2016. Pozval som na ňu tých najlepších standup komikov a vystúpim tam aj ja.

Anna Lajmonová



Do Pamätnej knihy na stretnutí seniorov sa podpísali všetci jubilanti CSS – ako prvá 92-ročná Bernardína Hrkľová.

Foto: (lá)

môžu vyjsť mimo budovy sami, ostatní v prítomnosti zamestnancov. Rozbiehame dobrovoľnícku činnosť – už máme zopár dobrovoľníčiek z radov študentov, ktorí spríjemňujú čas našim klientom pri individuálnych stretnutiach. Zahrajú si s nimi spoločenské hry, čítajú tým, ktorí sa sami na čítanie nedokážu sústrediť... Bolo by výborné, ak by sa tejto činnosti pre našich klientov obetovalo viac študentov, ale aj občanov iných vekových kategórií a venovali sa starším individuálne, pretože starý človek sa potrebuje aj zdôveriť, aj rozptýliť, napríklad prechádzkami po okolí.

V sprievode Márie Kondelovej prechádzame niektorými izbami, v ktorých bývajú po dvaja seniori. A v mnohých sú to – pre zlý zdravotný stav, najmä po duševnej stránke – veľmi ťažké obra-

zy. Vtedy si človek nevdojak uvedomí, že pracovník v sociálnych službách je doslova anjel. „Ľudí, ktorí môžu vykonávať nejaké aktivity, sú vnímaví, je menšina. Väčšina (27) obyvateľov vyžaduje intenzívnu starostlivosť, sú imobilní, alebo z iných dôvodov vyžadujú kompletné úkony týkajúce sa hygieny a stravovania. Sú to vážne stavy. Stará sa o nich tridsaťčlenný kolektív pracovníkov a je to veľmi náročné,“ opisuje situáciu riaditeľka.

Vchádzame aj do izby, kde býva 84-ročná pani Justína a pani Paulína rovnakého veku. Pani Justína je na vozíčku, má 4 deti, ale všetci sú zamestnaní, a ona nemôže zostať sama. Po dlhom zvažovaní sa rozhodla prísť do domova, lebo nechce zaťažovať deti. A ony ju tu často navštevujú. Je spokojná a deti tiež, že je o mamu postarané. Aj pre pani Paulínu

sú deti všetkým. Urobili jej krásnu nástenku z fotografií rodiny a ju teší pohľad na svojich blízkych, ktorí ju navštevujú.

„Zajtra to budú dva roky, čo som tu prišla, predtým som bola päť rokov v domove v Novoti“, spomína 76-ročná Anna Janoleková. Je na vozíčku. Na Oravu prišla z Turca – s manželom, Námestovčanom sa spoznali na Váhostave a do Námestova sa presťahovali v 1960. roku. Pani Anna 32 rokov pracovala v Makyte. Ako majsterka. Aj preto parády, klobúk a výrazné oblečenie nie sú jej cudzie ani v tomto veku a na Makyte sa pozerá denne z okna domova. „Mám štyri deti – troch synov a dcéru. Často, ako môžu chodia za mnou, prídu ma zobrať

lebo ľavú stranu mám postihnutú, aj ruku – v 2007. som mala porážku. Čas trávim spomienkami na prácu v Makyte, na návštevy Púchova a Trenčína, kde sme chodievali aj na módne prehliadky, ale aj spomienkami na výlety s kolegyniami do Španielska. Boli ma pozrieť. Mám na to krásne spomienky,“ hovorí pani Anna Janoleková.

„V októbri sa tradične školy snažia pripraviť program pre našich seniorov – teraz tu boli tri materské školy, stredná odborná škola, gymnázium, CVC pri Strednej odbornej škole technickej pripravilo veľmi pekný program v podaní chlapcov – rezkové tance, spev, harmonika a to sa všetkým veľmi páčilo. Aj škôlkárske programy sú veľmi milé, starším to pri-



Primátor Ján Kadera odovzdal jubilujúcim seniorom darčeky mesta v podobe finančnej poukážky na nákup tovaru.

Foto: (lá)

domov na vozíku, nie je to ďaleko. Dosť ma to ubíja, že som tu takto – že nemôžem chodiť a ani ruka mi neslúži. Dosť čítam – väčšinou náboženskú literatúru, potešuje ma to. Nedá sa mi nič robiť,

pomína vnúť. Všetkým školám chcem za to úprimne poďakovať“, povedala na záver našej návštevy riaditeľka CSS Námestovo Mária Kondelová.

(lá)

Dosiahnutie rovnováhy

Dokončenie z 2. str.

■ Investičná akcia **Náučný chodník** - v súčasnosti prebieha príprava verejného obstarávania a vybavovanie stavebného povolenia.

■ **Rekonštrukcia Ulice 1. mája** - predmetom zákazky je rekonštrukcia Ulice 1. mája v dĺžke 177 metrov, priemernej šírke 6,6 m. Stav realizácie: stavba je hotová na 95%.

■ **Multifunkčné ihrisko pri CZŠ Námestovo** - víťazná cenová ponuka je 80 039,92 eur s DPH a projekt čaká na realizáciu. Predmetom realizácie je uskutočnenie stavebných prác pod názvom Multifunkčné ihrisko 20 m x 40 m CVC a CZŠ Námestovo s nasledovnými požadovanými prácami. Lehota na výstavbu diela je do 50 dní od podpísania zmluvy o diele.

■ **Rekonštrukcia miestnych komunikácií Ul. veterná a Ul. Štefánikova** - predmetom realizácie je uskutočnenie stavebných prác s nasledovnými požadovanými prácami Ul. veterná v celkovej dĺžke 310 m, a Ul. Štefánikova v celkovej dĺžke 260 m a šírke 6 m. V súčasnosti prebieha vyhodnocovanie ponúk. Lehota zhotovenia stavby je 244 dní od podpísania zmluvy o diele.

■ **Oprava podláh PVC krytinou** v budove MŠ Bernolákova a MŠ Veterná. Stav realizácie: 100 %.

■ **Modernizácia verejného osvetlenia mesta Námestovo** - hodnota diela je 614 553,79 eur. Predmetom je modernizácia existujúcej sústavy verejného osvetlenia v meste. Projekt je pripravený na realizáciu.

Ostatné akcie, kde hodnota investície neprekročila sumu 10 000 eur:

■ svetelnotechnická štúdia verejného osvetlenia mesta, oprava a údržba protipožiarneho zariadenia EPS v Dome kultúry, geofyzikálny prieskum lokality Brehy, polohopisné a výškopisné zameranie územia pre miestne komunikácie, kanalizáciu a vodovod v meste, výmena rozbitých dvojskiel na budove základnej školy, odstránenie havarijného stavu kanalizácie Ul. Komenského, prepojovacia pergola ZŠ Komenského.

Ďalšie akcie, kde bola vyššia hodnota:

■ **Odstránenie havarijného stavu na miestnych komunikáciách Ul. polom a Ul. Hviezdoslavova** - predmetom realizácie zákazky bolo odstránenie havarijného stavu komunikácie Ul. polom v dĺžke 470 m, šírke 6,5 m. Stav realizácie splnené 100 %.

■ **Rekonštrukcia telocvičnice ZŠ Komenského** v hodnote 164 616,16 eur.

Predmetom zákazky je rekonštrukcia telocvičnice, a to celková rekonštrukcia elektroinštalácie a bleskozvodu, zdravotníckej, ústredného vykurovania, výmena okien a dverí, rekonštrukcia sociálneho zariadenia, sprchovacích kútov, vybúranie podláh v sociálnom zariadení a chodbách, nová dlažba, keramické obklady, oprava vnútorných omietok, maľovanie a zateplenie fasády. Stav v realizácii: splnené.

Mesto získalo pre rok 2015 finančné príspevky (NFP) v celkovej hodnote 778 411,76 eur na tieto investičné akcie:

■ multifunkčné ihrisko - dotácia z Úradu vlády SR vo výške 40 000 €

■ rekonštrukcia telocvičnice ZŠ Komenského - NFP z Ministerstva vnútra SR vo výške 60 000 €

■ verejné osvetlenie - oznámenie zaslané z Ministerstva hospodárstva SR 23.10. 2015 - rozhodnutie o schválení žiadosti o NFP na verejné osvetlenie mesta Námestovo v celkovej výške 598 411,76 €

■ oprava strešnej krytiny ZŠ Brehy, dotácia z Ministerstva školstva SR, odboru školstva Okresného úradu Žilina v celkovej výške 80 000 €

To všetko sú čísla. Za všetkými projektmi je potrebné vidieť ľudí, lebo investičný proces nie je krátkodobá záležitosť. Za prácu treba vysloviť poďakovanie všetkým, čo sa podieľali. Aj keď sa niekedy zdá, že sa robí málo, reč čísel je iná. Určite sa dá aj viac, ale tu je už dôležitá súhra a zhoda, či už v mestskom zastupiteľstve alebo v mestskom úrade, je to o dohode a stanovených prioritách. V budúcnosti nás čakajú opravy a rekonštrukcie školských zariadení, ktoré nie vždy sú vo vyhovujúcom stave, príprava výstavby športovísk, spojenie mesta s časťou Slanická osada chodníkom pre peších a cyklistov, oprava a rekonštrukcia mestských komunikácií Lazová, Bernolákova, Mieru, Miestneho priemyslu, rekonštrukcia teplovodu Brehy, revitalizácia kotolne Brehy, výstavba nových komunikácií na Sídlišku čerchle, Vojenské. Nároky na rozpočet sú vysoké, zdroje mesta sú však obmedzené. Jediná šanca ako odstrániť disproporciu medzi potrebami a možnosťou, je čerpanie zdrojov EÚ.

Marián Grigel'
poslanec MsZ
predseda komisie
výstavby, ochrany
životného prostredia
a pôdohospodárstva

Nieto nemocnicu, ale ani sieť minimálnej ambulantnej starostlivosti v Námestove nemáme

Čo môžem spraviť pre zlepšenie zdravotnej starostlivosti v Námestove? Túto otázku som si položil ako lekár pochádzajúci z Námestova. Mal by si ju však položiť každý v Námestove predtým, ako sám bude pacientom. Rozčuľovať sa nad neutušenou situáciou na akútnom prijme, resp. v preplnenej ambulancii v roli pacienta je neskoro. Tam sa väčšinou snahy na zlepšenie systému menia na snahu o to, vytíčiť z neho čo najviac pre seba alebo svoju rodinu.

Zdravotníctvo na Slovensku a dokonca v Európe je systémovo zle nastavené. Z množstva vecí spomeniem iba zanedbávanie primárnej a sekundárnej prevencie. Zdroje sa sústredia na hasenie už vzniknutého požiariu. Je rozdiel, či si človek nechá skontrolovať kolonoskopiou hrubé črevo (na čo má po päťdesiatke bezplatný nárok v rámci zdravotného poistenia), alebo prevenciu zanedbá a potom s rakovinou hrubého čreva musí hľadať dobrého onkológa a drahú modernú onkologickú liečbu. Ak má systém prevencie plošne fungovať, musí byť poistenec motivovaný alebo sankcionovaný tak, aby na prevenciu išiel. A musí mať kam ísť.

Iným známym príkladom je plynutie verejnými zdrojmi v zdravotníctve. To by bolo na dlhšie. Tieto veci z hornej Oravy priamo nezmeníme. Čo však ale zmeniť môžeme, je zlepšenie ambulantnej starostlivosti v Námestove a v jeho okrese s viac ako 60 000 obyvateľmi. Na to by mali mať občania nárok.

Minulý rok som preto ako občan požadoval informácie od Všeobecnej zdravotnej poisťovne o rozsahu poskytovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti v Námestovskom okrese v oblasti kardiológie, ortopédie, oftalmológie, neurológie a iných odborov. V rôznych ambulanciách boli totiž dlhé čakacie doby, resp.

ambulancie ako také na dennej báze chýbali. Poskytnutie týchto informácií mi bolo zamietnuté. Odvolanie voči tomuto rozhodnutiu podpísal medzičasom pre podozrenie z korupcie odvolaný riaditeľ VSZP pán Foray. To moju dôveru nezvýšilo. Vyzývam preto predstaviteľov mesta na čele s primátorom, aby o dané informácie požiadali oficiálnou cestou. Už z čiastkových údajov dostupných na internetovej stránke VSZP je zjavné, že v mnohých oblastiach ambulantnej starostlivosti nie je v Námestovskom okrese poskytovaná zdravotníctvom v miere, akú by si okres zaslúžil. Nariadením Vlády Slovenskej republiky č. 640/2008 je definovaná sieť minimálnej ambulantnej starostlivosti. Problémom je, že táto sieť ani zďaleka nie je v rámci Slovenska rovnomerne naplnená. Uvediem príklad. Ešte v lete minulého roku bola obsadenosť kardiologickej ambulantnej starostlivosti v Námestovskom okrese pod 50 percent. A napríklad ešte dnes je takto obsadená onkologická ambulantná sieť. To, že kardiovaskulárne a onkologické ochorenia sú jedny z tých dôležitejších, je snáď každému jasné. O to paradoxnejšie preto pôsobí fakt,

že percentuálna obsadenosť ambulantnej sféry v rámci Slovenska je 205%. Znamená to, že buď v iných mestách je zbytočne veľa lekárov, resp. ani obsadenosť na 100% nie je dostatočná. Dôvodom môže byť to, že ambulantná sieť je definovaná príliš úzko. O to horšie je, keď na hornej Orave nie je ani táto definovaná minimálna sieť obsadená. V čom je problém? Nechcú lekári liečiť na Orave? Alebo chcú, ale je, naopak, ťažké dostať zmluvu od poisťovne? Ktoré obory sú nedostatočne obsadené? Má sa situácia nechať voľnému trhu, alebo by sa malo mesto o tieto veci zaujímať? Na prípade dialýzy v Námestove vidno, že ak sa občania neozvú, tak sa rozhoduje od zeleného stola systémom o nás bez nás.

Pre ilustráciu mapka, ako to vypadá v rámci Slovenska na príklade klinická onkológia.

Bolo by zmysluplné vytvorenie skupiny, ktorá by sa danou situáciou zaoberala. Ako som povedal na začiatku, štruktúrne nastavenie zdravotníctva nezmeníme, ale požadovanie dodržiavania naplnenia siete minimálnej ambulantnej starostlivosti je to minimum, kde sa môže začať. Ten, kto si myslí, že by si tieto veci mali vyriešiť medzi sebou sami le-

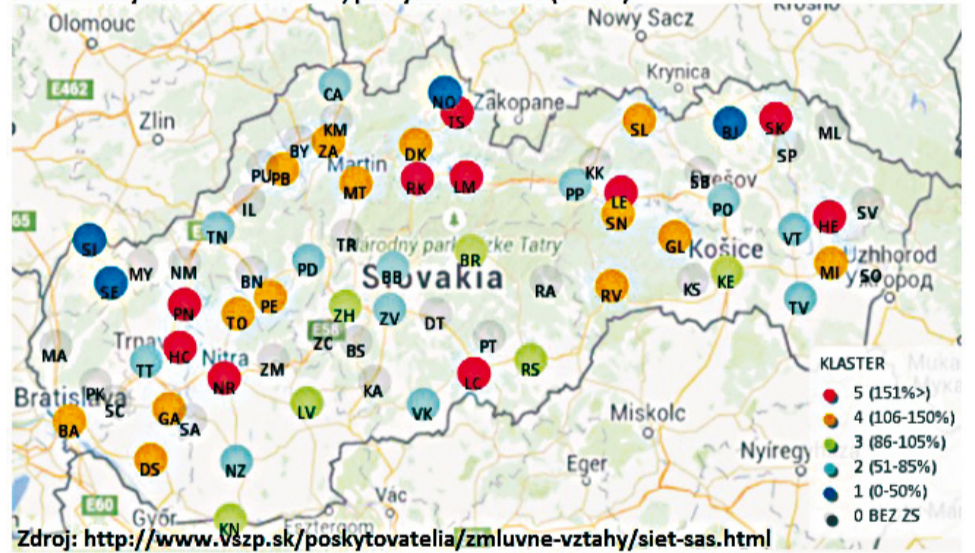
kári a poisťovne, je naivný a aktuálny stav, ktorý vznikol za posledných 25 rokov, to len potvrdzuje. Za mňa môžem povedať, že som spolupráci kedykoľvek otvorený.

Sledoval som snahu o zachovanie dialýzy v Námestove. Chvályhodné, že sa toľko ľudí o to zasadilo. Inou vecou ostáva, že modernou liečbou u časti nefrologických pacientov a alternatívou k dialýze je peritoneálna dialýza. Tú môže zaškolený pacient vykonávať aj doma. A odborná podpora peritoneálnej dialýzy v Námestove poskytovaná nie je. A takto by sa dalo na príkladoch pokračovať.

Paradoxne dokonca z uvedeného vyplýva, že ambulantná starostlivosť je pre uvedomeleho občana dôležitejšia ako nemocničná starostlivosť. Keď sa necháte vyšetriť u kardiológa v Námestove (čo je medzičasom od augusta tohto roku už každý pracovný deň možné), určite sa zníži pravdepodobnosť, že budete potrebovať pri infarkte vysoko špecializovanú akútnu liečbu katetrizáciou. Tá je najbližšie dostupná v Martine. A pri infarkte ide o čas. A Martin sa k Námestovu ani v budúcnosti nepriblíži.

MUDr. Ivan Vorčák

Pokrytie špecializovanej ambulantnej siete v obore klinická onkológia, podľa okresov Námestovský okres: modrá farba, pokrytie v rozsahu (0-50%)



Zdroj: <http://www.vszp.sk/poskytovatelia/zmluvne-vztahy/siet-sas.html>

Ocenili zdravotníckych a sociálnych pracovníkov

Medzi zamestnancami nemocnice v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, ktorým sa dostalo uznania Žilinského

samosprávneho kraja, boli aj zamestnanci oravských nemocníc a polikliník. Žilinská župa ocenila 26.

októbra medzi 40 zamestnancami svojich sociálnych a zdravotníckych zariadení, po vlašajšku po druhýkrát aj zdravotníckych pracovníkov. „Naše župné nemocnice a poliklinika poskytujú zdravotnú starostlivosť pre obyvateľov Žilinského kraja a ich pracovníci každodenne pomáhajú, radia a žijú so svojimi pacientmi. Toto ocenenie je len malým poďakovaním, ktoré im môžeme za ich náročnú prácu

udelit“, povedala riaditeľka odboru zdravotníctva ŽSK Anna Majbíková. Toto ocenenie a poďakovanie patrí aj Márii Bakošovej z Oravskej polikliniky v Námestove, ďalej Marte Homolovej, Dagmar Hritzovej a Jarmile Letašovej z Hornooravskej nemocnice s poliklinikou v Trstenej a trojici zamestnancov Dolnooravskej nemocnice s poliklinikou MUDr. L. Nádaši Jéheho v Dolnom Kubíne - Marte Hečkovej, Anne Mandičovej a Ladislavovi Ninisovi. Medzi ocenenými sociálnymi pracovníkmi VÚC Žilina boli pracovníci týchto zariadení z Dolného Kubína, Novoti, Zákamenného a Tvrdošína. (r)



Pracovníci v zdravotníckych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, ktorých prácu ocenilo vedenie Žilinskej župy. Polovica z nich sú Oravci. Foto: (žsk)

Z Gajdovačky do opery

V septembri škola ožila hudbou. Najskôr zneli tóny gájd - prastarého ľudového nástroja, ktorý bol známy už v starom Grécku. Dnes sú gajdy rozšírené po celej Európe. V rámci výchovného

rety, ktorý je dnes pre našu mládež vzdialený. Tieto hudobné formy nachádzajú obľubu skôr u staršieho publika. Vďaka Dr. Igorovi Bergerovi a Mgr. Dagmar Žaludkovej naši žiaci zisti-



Gajdy poznali už starí Gréci. S týmito i ďalšími ľudovými hudobnými nástrojmi sa žiaci ZŠ na Slnecnej ulici bližšie zoznámili na nedávnom výchovnom koncerte. Foto: (zš s)



Opera a opereta nie je nudný hudobný žáner ani pre deti a mládež, ak je podávaný zaujímavo. Foto: (zš s)

koncertu Gajdovačka sme sa o tomto tradičnom ľudovom nástroji, ako aj o fujare, píšťalke či píšťalke dvojačke mohli dozvedieť viac.

A potom sme sa zoznámili so svetom opery či ope-

li, že opereta môže zaujať aj ich, ak je spojená s jemným humorom a zábavou. Počas programu si deti mohli zatancovať polku, valčík, alebo si zaspievať.

ZŠ Slnecná

Tradičný misijný jarmok...

Na to, aby sme sa stali misiónarmi nie je potrebné mať mimoriadne schopnosti či majetok. Stačí, ak „naša viera nie je pohodlná, ani sebecká, ak máme túžbu meniť svet, odovzdávať hodnoty, zanechať po sebe niečo lepšie, než to, čo sme tu našli“. K tomu nás vyzýva aj pápež František.

Konkrétnym realizovaním jeho slov je organizovanie tradičného misijného jarmoku v Cirkvnej základnej škole sv. Gorazda v Námestove. Tento rok to bolo 28.

októbra. Podujatie sa začalo slávením sv. omše vo farskom kostole o 8.30 hod. a pokračovalo v priestoroch školy. Deň predtým sme mali na návšteve riaditeľa Pápežských misijných diel na Slovensku vdp. Viktora Jakubova, ktorý nám priblížil situáciu vo svete. Aj tento rok chceme podporiť tých, ktorí sú na tom najhoršie. Ďakujeme všetkým, ktorí nás navštívili a kúpou výrobkov z „dielni“ rodičov a žiakov prispeli na misie.

(czš)



Myšlienka podpory misií prostredníctvom misijného jarmoku ľudí oslovuje stále viac. Foto: (czš)

GEO exkurzia

Tradične každý rok absolvujú deviataci ZŠ Slnecná jesennú geografickú exkurziu. Prekrásnu prírodnú scenériu Roháčov si mohli vychutnať na vlastnej koži. Utvrdili sa v tom, že naše Slovensko je naozaj nádhernou krajinou, ktorá si zaslúži náš neustály obdiv. Aj počasie im prišlo a slniečko ich sprevádzalo na každom kroku. Spokojne zdolali plesá a vodopád tešiac sa domov na zaslúžený oddych.

ZŠ, Slnecná

Slnecné počasie umocnilo zážitky deviatkov z nádhornej krajiny v Západných Tatrách, ktorú máme priam kúsok od ďalšieho nášho prírodného klenotu – oravského mora. Foto: (zš s)



Rozprávková LEGO krajina

V októbri sme sa, učiteľia CZŠ sv. Gorazda so skupinou žiakov, zúčastnili na päťdňovom výmennom pobyte v dánskom ostrovnom meste Brenderup, s cieľom otestovať a zdokonaľiť svoje jazykové schopnosti. Popri pestrom programe v hosťujúcich rodinách sme spoločne spoznávali kultúru, prírodu a rôzne zdravé jedlá tohto vraj najspokojnejšieho národa na svete. Krajina rozprávok od Hansa Christiana Andersena, ktorého múzeum sme navštívili v Odense, sprostredkuje svojim návštevníkom aj kus domova v podobe peknej rozprávky v ich rodnej reči. Vrchy, billboardy, mrakodrapy či neporiadok na ulici - nič z toho sme v tejto malej škandinávskej krajine nenašli. Zato pohľad na voľne pasúce sa stádo jeleňov a masy vôd prepojených s Baltikom či Severným morom

nie sú žiadnou raritou a iste potešili nejedného z nás. Na vlastnej koži sme sa presvedčili, že „koľko jazykov vieš, toľkokrát si človekom.“ Dáni a Severania všeobecne vedia v atmosfére priateľského, ale zároveň aj trochu rezervova-

ného rozhovoru prekvapiť spontánnou angličtinou. Ľudia sú k sebe navzájom veľmi úctivi a predavač v obchode sa nemusí báť o svoj štedro vyložený tovar. My, učiteľia sme si so sebou priniesli nové podnety pre prácu s našimi

ratolesťami. Budúci rok zavítajú dánski kolegovia k nám na Slovensko. Sme presvedčení, že aj naša krajina má dostatočný potenciál stať sa pre Európu nemalou inšpiráciou.

Filip Bernard a kolektív



Účastníci výmenného pobytu si z Dánska priniesli veľa zážitkov, poznatkov a precvičili jazyk. Foto: (czš)

Školsko – rodinné agape

V nedeľu 18. októbra sa v priestoroch CZŠ sv. Gorazda konalo školsko-rodinné agape.

Rodičia spolu s deťmi prišli do školy, kde deti mali svoje hry a rodičia neformálne stretnutie s pestrým programom. Deti zažili, že do školy sa nechodí len učiť. Manželia mali čas na prehĺbenie vzájomných vzťahov. Rodina môže budovať priateľstvá s inými rodinami. A priestor bol aj na oprášenie a zhodnotenie vzťahu k Pánu Bohu. Stretnutie sprevádzal duchovný otec vdp. Marek Jamrich s možnosťou využitia sviatosti zmierenia.

Bol to čas vzájomného darovania sa - AGAPE.

J. Pantoková

200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra

„Nie je šťastie nad druhými sa vypínať a druhých utláčať, ale šťastie z druhými žiť, rovne vzdelanými, rovne šťastnými, rovne spokojnými.“

Na hodinách slovenského jazyka sme si 27. októbra

pripomenuli 200. výročie narodenia Ľudovíta Štúra. Žiaci 5. - 9. ročníkov sa stretávali v školskej čítárni, aby preverili svoje vedomosti a získali nové o živote a diele kodifikátora spisovnej slovenčiny. Zároveň súťažili o

prvenstvo celej triedy v získaní čo najväčšieho počtu bodov zo všetkých aktivít. Úvodom znela pieseň „Nad Tatrou sa už neblýska...“ v podaní žiakov 8. B triedy v krásnych dobových kostýmoch. Napätú atmosféru pri

riešení vedomostných úloh vystriedali súťaže zamerané na rýchlosť a postreh. Poskladat názov prvých novín napísaných v slovenčine či portrét Ľ. Štúra, čítať štúrovčinu alebo hra Milionár podnietili v žiakoch súťaživosť, spoluprácu a navodili aj uvoľnenú atmosféru. Deviatacke zborové „Mor ho“ sa ozývalo celou školou a „Kopala studienku...“ na záver hodiny bola skvelou bodkou narodeninovej oslavy hodnej osobnosti, akou bol a stále je Ľudovít Štúr.



Deviatky zaspievali spolužiakom dobové piesne v dobových krojoch. Foto: (zš k)

ZŠ Komenského

Z festivalu Orava Jazz sa stáva tradícia

Leto býva v našom regióne z hľadiska organizovania rozličných hudobných koncertov a festivalov naozaj veľmi pestré a bohaté. Je preto logické, že v jeseni sú ľudia z podobných akcií presýtení a kultúrna činnosť v tejto oblasti začína hybernovať. Azda jedinou výnimkou tvorí festival, ktorý je široko-daleko svojím žánrovým vymedzením naozaj jedinečný.

Už 6. ročník festivalu s názvom Orava Jazz, ktorý štvrtýkrát po sebe zavítal do priestorov námestovského kultúrneho domu, sa konal 16. a 17. októbra. Priaznivci tohto menštinového žánru sa tak mohli zúčastniť hudobného sviatku, ktorý už tradične prináša do Námestova skutočnú kvalitu. Dramaturgia bola rozmanitá a organizátori sa snažili vyhovieť naozaj každému. Fanúšikovia klasického jazzu si mohli vychutnať trio českého bubeníka Otta Hejnicu, svetoznámeho klaviristu Kirka Lightseya v sprievode rakúskej kapely Paula Zaunera a v neposlednom rade ďalšiu svetovú hviezdu – amerického saxofonistu Boba Mintzera so svojim kvintetom. Na druhej strane bol program obohatený aj o modernejšie smery tohto žánru, ako napríklad v podobe

slovensko-talianskeho zoskupenia The Blessed Beat, ktoré predviedlo zaujímavú elektro-experimentálnu šou. Asi najväčším prekvapením bol záverečný energický koncert mladej českej kapely Carpet Cabinet nesúci sa v znamení hudobných štýlov ako funk, hip-hop, soul či RnB.

Organizátori dali opäť príležitosť prezentovať sa aj talentovaným žiakom zo Základnej umeleckej školy Ignáca Kolčáka v Námestove. Počas obidvoch dní prebiehala v kultúrnom dome výstava žiakov výtvarného odboru z triedy pani učiteľiek Brišovej a Staníkovej. V sobotu večer dostali priestor na pódiu mladí hudobníci, ktorí odohrali

svoj koncertný program pozostávajúci zo známych jazzových štandardov, pričom zaznamenali veľký úspech. Načerpali tu cenné skúsenosti, ktoré určite využijú počas svojho ďalšieho hudobného rastu.

Veľké poďakovanie patrí organizátorom za ich vytrvalosť a odvahu každoročne usporiadať v našich podmienkach takýto typ podujatia, na ktoré si popri stálych návštevníkoch neustále nachádzajú cestu aj noví priaznivci. Vďaka všetkým, ktorí ste podporili svojou účasťou festival Orava Jazz a dúfame, že sa o rok stretne ešte vo väčšom počte.

Michal Puchel



Na Orava Jazz festivale sa už tradične prezentovali aj talentovaní žiaci ZUŠ I. Kolčáka. Foto: (zuš ik)

Jablko inšpiráciou a pochúťkou

Jablko - obyčajné slovo, s ktorým sa stretávame už v útlom veku. Všetci vieme, že jablko je výborne chutné, je zdravé a má blahodarný účinok na náš metabolizmus. Šťavnatý kúsok jablka zásobí telo energiou, uhasí smäd a dobre zasýti. Práve z tohto dôvodu

Žiaci prvého stupňa pripravovali aj vitamínové dobroty, na ktorých si pomaškrtili oni aj ich spolužiaci. foto: (zš k)

sa aj tento rok žiaci ZŠ na Komenského ulici rozhodli zapojiť do akcie pod názvom Deň jablka. Žiaci prvého stupňa kreslili a vystrihovali jabĺčka, pripravovali vitamínové dobroty pre seba a svojich spolužiakov. S úsmevom v očiach ponúkali aj učiteľov, ktorí si tak mohli pochutiť na rozličných jablkových koláčoch, štrúdlach či šalátoch.

Ani druhý stupeň sa nedal zahanbiť. Niektoré triedy piekli, iné vyrábali, ďalšie hrali rôzne súťaže, napr. o najrýchlejšie zjedené jablko, o najdlhšiu šupku z jablka, ale hlavne všetky triedy hodovali. Ochutnávali jabĺčka, výživu, štrúdlu a koláče, ktoré napiekli buď šikovné mamy, alebo žiaci sami.

Vďaka peknej myšlienke, žiaci prežili zdravý deň plný radosti. Opäť sme sa presvedčili, že pripravovať pre žiakov zaujímavé dni sa oplatí.

ZŠ Komenského



Rodinné centrum Drobček
s podporou mesta Námestovo a Kultúrnym domom

Vás pozýva na akciu
Mikuláš v meste

v sobotu 5.12.2015 o 16:00 hodine
na Amfiteátri.

Čaká Vás pestrý program,
sladké prekvapenie
rozsviatenie stromčeka
a ohňostroja.

Tešíme sa na Vás.

Predškola v Domove sociálnych služieb

Mesiac október sa nesie v duchu úcty k starším ľuďom. Nedalo nám nevyužiť túto príležitosť, tak sme aj s našimi predškolkami z Materskej školy Komenského navštívili Centrum sociálnych služieb, kde sme piesňami, tancom a divadielkom potešili srdiečka seniorov z mesta i blízkeho okolia. Deti dostali za svoju snahu sladkú odmenu, no najkrajšou odmenou pre nás boli iskierky radosti v očiach divákov.

Johann Wolfgang von Goethe raz povedal: „Mladí a krásni ľudia sú hračkou

prírody, ale krásni starí ľudia sú umelecké diela.“ Všetkým už od mala deťom túto myšlienku a udržiať ju v nás si túto peknú tradíciu, no nielen v mesiaci október, ale i vo všedné dni.



Najviac vedieť potešiť srdcia starých práve najmenšie deti. Z vystúpenia predškolákov z MŠ na Komenského ulici. Foto: (mš k)

Tešíme sa na ďalšiu návštevu. Katarína Pavčová

10. výročie programu eTwinning

Materská škola Bernoláková 252 v Námestove je už niekoľko rokov zapojená do programu eTwinning – medzinárodné internetové partnerstvá škôl. Tento rok eTwinning oslávil 10. výročie svojho založenia, čo sme si pripomenuli aj v našej MŠ.

eTwinning má veľký potenciál rozširovať obzory a prekonávať bariéry, pretože umožňuje deťom učiť sa tolerancii, okúsiť rozmanitosť a „vzdelávať sa praxou“. Práca motivuje deti tým, že robia niečo nové, netradičné, zaujímavé, dozvedia sa veľa poznatkov o iných kultúrach a zoznámia kamarátov so slovenským prostredím, spoznajú kultúrnu rôznorodosť, informačné technológie umožnia deťom navštíviť a preskúmať vzdialené a neznáme miesta Európy, oboznámia sa s využitím

cudzieho jazyka, ktorý je prostriedkom dorozumenia medzi partnerskými školami. Učitelia si zdokonalia vlastné metódy práce, získajú nové poznatky a skúsenosti z práce

partnerských škôl. Toto všetko by sa nemohlo uskutočniť bez aktívnej účasti, nadšenia a aj voľného času učiteľiek našej MŠ.

MŠ Bernoláková



Do programu medzinárodných internetových partnerstiev škôl sa pred rokmi zapojila aj MŠ na Bernoláčkovej ulici a deti i učiteľky majú z toho osôh i radosť. Foto: (mš k)

Vyrob si, zabav sa a vychutnaj si!

Mesiac október sa tradične nesie v duchu jesenných aktivít a dekoračných prác. Žiaci ZŠ na

Komenského ulici sa stretli v populárnych hodinách, aby využili



Šikovné dekoratérky. Foto: (zš k)

6. lampiónový sprievod sv. Martina s Drobčekom s podporou mesta Námestovo

Nedeľa 15.11.2015

16:00 zdobenie lampiónov v Katolíckom dome

(Možnosť zakúpenia lampiónov, lietajúcich, plávajúcich)



18:00 - Lampiónový pochod Zraz na nemešti pri fontáne

Cieľ - Amfiteáter - nábrežie Oravskej priehrady

Program: Teplý čaj, Ohňostroja, Prekvapenie pre deti



svoju fantáziu, schopnosti a zručnosti na zhotovenie rôznych výrobkov. Nechýbali ani pečené koláčiky upečené v školskej kuchynke, na ktorých si pochutnali počas diskotéky. Program pokračoval lampiónovým sprievodom ulicami nášho mesta. Po skončení sa žiaci rozchádzali domov možno aj unavení, ale určite spokojní a plní krásnych dojmov a zážitkov.

ZŠ Komenského

Vydavateľstvo Ikar a.s. a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky



Jaroslav Klus sa narodil v roku 1971 v Čadci, dve desaťročia žije a ako pedagóg pôsobí v Oravskom Veselom, okres Námestovo.

„Jaroslav Klus je prozaik, básnik, autor hudobných a dramatických textov, originálny zjav na slovenskej literárnej a hudobnej scéne, ostrý kritik, pre niekoho azda provokatér...“
Dotyky 1/2014 – časopis pre umenie a literatúru – Bratislava

Na predstavení zaznejú ukážky z diel
Dominika Tatarku a Rudolfa Slobodu.

Recitál sa uskutoční v spolupráci
s **Obecným úradom Oravské Veselé**
a **Domom kultúry v Námestove**

Vstup: voľný

Vás pozývajú
na hudobno-literárny recitál
o slobode, pravde a ľudskosti.
Súčasťou recitálu bude
slávnostné uvedenie románu
Jaroslava Klusa

Hodina vlka

Román o samote, nevere, krvi, čase,
minulých a budúcich životoch...

Podujatie sa uskutoční
v **Dome kultúry v Námestove**

v priestoroch kinosály

11. novembra /streda/ 2015
o **17.00 hod.**

Hudobní hostia: **Schody – Banská Bystrica,**
DFS Pilsko – Oravské Veselé

Texty interpretujú: **Anežka Chromeková,**
Vanessa Telúchová

Sponzori a partneri:



a iní...



FOTOKLUB

V znamení svetla a času

Spájame
ľudí so
srdcom
Oravčanov

5.11. - 21.12.2015
Námestovo

Fotografický krúžok ZK ROH pri k. p. TESLA Orava bol zriadený v roku 1960 za účelom vytvorenia materiálnych podmienok pre rozvoj fotoamatérskej záujmovej činnosti. Hlavnými iniciátormi a zakladateľmi boli Ján Kľačanský a František Buvala, ktorí rok po založení krúžku vyhlásili fotosúťaž a z najlepších prác pripravili výstavu JAR NA ORAVE. Členovia tohto fotoklubu pracovali bez prestávky až do roku 1989. Prvého septembra v roku 2013 bola činnosť Fotoklubu Orava po viac ako 20-tich rokoch obnovená. Fotoklub pôsobí pod Oravským kultúrnym strediskom v Dolnom Kubíne. Členovia sa stretávajú pravidelne, každý mesiac. Postupne sa pridáva stále viac fotonadšencov.



Tradičné stretnutia pokračujú a na januárovom pracovnom stretnutí v roku 2014 sa nás stretlo oveľa viac. V marci sme si zvolili Radu fotoklubu a schválili stanov. Pribudla nám nová aktivita – Fotovýzva. V júli sme spoločne varili guláš pri Oravskej priehrade, dva týždne potom v auguste nás čakal prvý plenér fotoklubu, ktorý sa uskutočnil počas Podroháckych folklórnych slávností v Zuberici. Na prvom fotovýjazde sme spoločne zdolali vrch Šíp. V októbri sme pripravili prvú výstavu obnoveného Fotoklubu Orava v priestoroch Oravského kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne, následne sa výstava presunula do poľského Zywca. V januári roku 2015 výstava putovala do Námestova. Stretnutia pokračujú. Začiatkom júna sme spoločne strávili pár dní na plenéri pod Babou Horou v Oravskej Polhore. V septembri sme oslávili dva roky...

WWW.FOTOKLUBORAVA.SK

Výstava sa uskutočňuje v spolupráci
s Domom kultúry v Námestove



PODUJATIA NOVEMBER – DECEMBER 2015

V ZNAMENÍ SVETLA A ČASU
5.11. – 21.12.

Výstava Fotoklubu Orava pri Oravskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne.

Vo výstavných priestoroch Domu kultúry v Námestove cez pracovné dni od 8:00 do 15:30.

HODINA VLKA
11.11. Streda 17:00

Hudobno – literárny recitál o slobode, ľudskosti a pravde. Recitál bude spojený so slávnostným uvedením románu Jaroslava Klusa Hodina vlka.

Účinkujú Jaroslav Klus, Anežka Chromeková, Vanesa Telúchová, hudobná skupina Schody z Banskej Bystrice a Detský folklórny súbor Pilsko z Oravského Veselého.

O VÍLE A ŠKRIATKOVI



20.11. Piatok 16:00
Vstupné 2 €

20.11. Piatok 16:00
Vstupné: 2 €
Divadlo Tamariki Banská Bystrica

Krehký, voňavý príbeh, plný prekvapení a nezbedného chichotania, v ktorom vám škriatok a víla prezradia tajomstvá prírody. Rozprávka o tom, že aj voda môže plakať, stromy rozprávať a kvety tancovať. Svet, v ktorom je dúha ešte farebnejšia a tráva ešte voňavejšia, kde za každým oblakom môžete spolu s nami objavovať nové zvuky, farby a tajomstvá, ktoré ešte nepoznáte.

VIANOCE S KOLLÁROVCAMI
13.12. Nedeľa 15:00
Vstupné: 8 €



Koncert

VIANOČNÝ KONCERT
14.12. Pondelok

SZUŠ Pierot

VIANOČNÝ KONCERT
16.12. Streda
ZUŠ I. Kolčáka v Námestove

REMESELNÍCKE VIANOCE
17. – 19.12.

Mesto Námestovo v spolupráci s Domom kultúry

v Námestove už po ôsmy rok usporadúva Vianočné trhy, ktoré sa pod názvom „REMESELNÍCKE VIANOCE“ budú konať na Hviezdoslavovom námestí.

Predajným sortimentom je tovar s vianočnou tematikou ako sú:

- vianočné ozdoby zo skla,
- keramiky, šúpolia, perníka, háčkované a štrikované ozdoby, vrátane obrúskov
- ďalej umelecké remeselnícke výrobky z drôtu, dreva a pod.,
- výrobky z medu a vosku, a to med, medovina, sviečky
- vianočné obľátky a vianočné pečivo

- vianočná výzdoba z kvetov a čečiny
- vítani sú predajcovia požívajúcich, ktorí budú ponúkať občerstvenie, ako je varené víno, vianočný punč, klobásky a iné špeciality.
Tešíme sa na vás a veríme, že spolu s vami sa nám podarí vyčariť vianočnú atmosféru.

Kino KULTÚRA Námestovo november 2015

12. 11. štvrtok o 18,00 h	FK: MA MA – PROJEKT 100 Dráma	3 € ČT 20
13. 11. piatok o 16,00 h	PRDIPRÁŠOK DOKTORA PROKTORA Rodinný	3 € ČD 20
13. 11. piatok o 16,30 h	HUSIA KOŽA Horor. komédia	5 € 30 ČD
14. 11. sobota o 18,00 h	MACBETH Dráma	3 € 20 ČT
15. 11. nedeľa o 16,00 h 22. 11. nedeľa o 16,00 h	PREČO SOM NEZJEDOL SVOJHO OCKA Animovaný	5 € 30 SD
15. 11. snedeľa o 18,30 h	OTCOVIA A DCÉRY Dráma	4 € 20 ČT

19. 11. štvrtok o 18,00 h	FK: EVA NOVÁ – PREMIÉRA Dráma	3 € OV 20
20. 11. piatok o 18,30 h 21. 11. sobota o 18,00 h	HRY O ŽIVOT: DROZDAJKA – 2. ČASŤ Dobrodružný	5 € ST 30
22. 11. nedeľa o 18,30 h	PRI MORI Romantický	3 € ČT 20
26. 11. štvrtok o 18,00 h	TAJOMSTVO ICH OČÍ Krimi, Triler	4 € ČT 20
27. 11. piatok o 16,00 h 29. 11. nedeľa o 16,00 h	DOBRÝ DINOSAURUS Animovaný	5 € SD 30
27. 11. piatok o 18,30 h	VICTOR FRANKENSTEIN Horor	3 € ST 20
28. 11. sobota o 18,00 h 29. 11. nedeľa o 18,30 h	BLACK MASS: ŠPINAVÁ DOHODA Dráma	4 € ST 20

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Vítame medzi nami

Narodení v septembri 2015



Juritka	Miroslav	Jaňáková	Karolína
Kruhajová	Giovanna	Kubiridžák	Matej
Jagelka	Kristián	Kuráň	Markus
Barnas	Tibor	Kozoňová	Karolína

ODIŠLI Z NAŠICH RADOV

v septembri 2015



Gemeľa	Ignác	88	Štúrová	Magdaléna	74
Ivan	Imrich	75	Jackulíková	Mária	73
Reguli	Jozef	97	Ratulovská	Viera	46

Ak máte pochybnosti, poradíme vám

Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Námestove ponúka odpoveď na otázku: Môže to byť autizmus?

Má vaše dieťa skoro tri roky a ešte nerozpráva? Máte dojem, že rozumie, čo sa deje okolo neho, ale nemá záujem o komunikáciu? Hrá sa najradšej samo?

V posledných rokoch výrazne pribúda detí s diagnózou autizmu. Včasná diagnostika a intervencia môže zmierniť príznaky, ale pozor na omyly! Je rozdiel medzi autistom a introvertom. Niektoré deti len jednoducho začínajú hovoriť neskôr a vystačia si aj s vlastnou spoločnosťou. Ich duševný vývin je však v poriadku a netreba sa o ne obávať.

Čo je autizmus?

Autizmus je pervazívna (t. j. hlboko prenikajúca) vývinová porucha, ktorá je výraznejšie badateľná od dvoch rokov veku dieťaťa. Stáva sa strašiacom mnohých mamičiek, ktoré sledujú všetky prejavy svojich potomkov. Deti s touto vývinovou poruchou nedokážu primerane vnímať podnety vonkajšieho sveta. Uzatvárajú sa do svojho sveta a pre okolie sa javia ako keby nemali o nič záujem. Pravda je však taká, že by aj chceli, ale náš svet sa im zdá byť chaotický, nezrozumiteľný, nevedia ako sa v ňom správať a orientovať. No ak sa im snažíme porozumieť a usilovne s nimi pracuje-

me, postupne sa dokážu vo veľkej miere začleniť medzi ostatných ľudí.

Autizmus sa dá zmierniť. Potrebná je však skorá intervencia!

Ak máte pochybnosti o vývine vášho dieťaťa, skúste si zodpovedať na tieto otázky:

1. Ak ukážete na hračku cez miestnosť, pozrie sa na ňu vaše dieťa?
2. Hrá sa vaše dieťa tak, že niečo alebo niekoho napodobňuje?
3. Je vaše dieťa opatrnejšie pri vyliezaní na rôzne objekty a predmety?
4. Používa vaše dieťa primerané gestá a postoje tela? (neprimerané gesto je napr.

zvláštny trepotavý pohyb rúk pred očami a pod.)

5. Používa vaše dieťa primeraný spôsob chôdze? (neprimeraný spôsob je napr. chôdza po špičkách.)

6. Ukazuje vaše dieťa prstom na vec, ktorú chce?

7. Prejavuje vaše dieťa primeraný záujem o iné deti?

8. Prináša vaše dieťa veci, aby vám ich ukázalo?

9. Reaguje vaše dieťa na oslovenie svojim menom?

10. Usmeje sa vaše dieťa na vás, ak sa vy usmejete naňho?

11. Toleruje vaše dieťa bežné zvuky? Reaguje na ne primerane?

12. Pozerať vám dieťa do očí, keď s ním hovoríte alebo ho obliekate?

13. Snaží sa vaše dieťa napodobňovať to, čo robíte? (zamáva pri rozlúčení, zatlieka, ak sa mu niečo podarí?)

14. Ak otočíte hlavu na niečo zaujímavé, otočí sa aj vaše dieťa, aby zistilo, čo vzbudilo váš záujem?

15. Púta dieťa vašu pozornosť, ak vidí niečo zaujímavé?

16. Rozumie vaše dieťa, ak mu slovné (bez použitia gest) poviete, aby niečo urobilo?

17. Ak sa stane niečo nové, pozrie sa dieťa na vás, aby zistilo, čo si o tom myslíte?

18. Snaží sa dieťa opakovať pohybové aktivity po iných deťoch?

Ak ste na väčšinu z otázok odpovedali „NIE“ alebo máte pochybnosti, môžete nás vyhľadať, prípadne kontaktovať na adrese **Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Hviezdoslavovo námestie 213, Námestovo, telefonicky na čísle: 0948 878 873, www.euporadna.sk, www.naspoklad.sk a my vám poskytneme radu, pomoc, usmernenie, pomôžeme odpovedať na vaše otázky. Naša misia je sústrediť sa na to, čo dieťa dokáže, čo má rado, nie na to, čo nezvláda.**

Starostlivosť a pomoc z rúk odborníkov pomáha rodičom ťažkosti zmiernovať.

Mgr. Libuša Tichoňová

Najpredávanejšie tehly na Slovensku

Investícia, ktorá sa zhodnotí. Viac než si myslíte.



Porothersm T Profi tehly plnené minerálnou vlnou

- extremne odolné a trvanlivé - 100% nehorľavé, netoxické, spĺňajú najvyššie požiadavky na požiaru ochranu
- úplne prírodný - ekologicko čistý stavebný materiál, neobsahuje žiadne chemické látky ani škodlivé spojivá
- jedinečné tepelnoizolačné vlastnosti - murivo z tehál Porothersm T Profi netreba dodatočne zateplovať

www.porothersm.sk

Wienerberger
Building Material Solutions



Oficiálny regionálny
distribútor a predajca
značky Wienerberger

Námestovo + Tvrdošín
tel.: 043 / 55 22 749
www.stavebniny-g.sk

STAVEBNINY
GRÍGEL

Oravský amatérsky hokej má dve samostatné súťaže

Amatérsky hokej na Orave má napokon v ročníku 2015/2016 dve samostatné súťaže. Osem tímov z hornej Oravy sa oddelilo a vytvorilo vlastnú ALTIS - Oravskú hokejovú ligu (OHL), ktorá by mala priniesť ešte viac radosti z hokeja. Hráči si vyskúšajú nový hrací systém, ktorý predstavuje

3x15-minútový hrací čas. Zápas sa odohráva len v skupine dvojkoľovo. Diváci si tak nebudú môcť vychutnať play-off stretnutia, no o atmosféru sa bude starať zápasový komentátor a tiež pravidelne otvorený bufet s bohatým obsahom.

„Myšlienka založiť novú súťaž vznikla už minulý

rok,“ hovorí Martin Štefaničiak, jeden zo zakladateľov. „Nestihli sme to však zorganizovať, no teraz sa to po dohode s mužstvami podarilo dať dokopy. Cieľom je hrať na jednom mieste, s prehľadným riadením súťaže a nižšou záťažou na počet zápasov a cestovanie.“ Stretnutia ALTIS - OHL sa budú hrať

iba na Altise. Účastníkmi sú HK Slovan Trstená, HK Klin, HK Vavrečka, HK Slanica, HK Rabča, HK Oravská Polhora, HK Liesek a HK MTS Námestovo. Generálnym sekretárom súťaže je Radoslav Florek.

Liga má za sebou aktuálne dve kompletne kolá. Na čele tabuľky je momentálne HK Rabča. Na opačnom konci sa nachádza nováčik z Klina.

Kompletný program a výsledkový servis nájdete na webovej stránke: <http://altis-ohl.webnode.sk/>

Výsledky 1. kola

HK Slovan Trstená – HK Klin 10 : 1

HK Vavrečka – HK Slanica 2 : 5

HK Rabča – HK Oravská Polhora 3 : 1

HK Liesek – HK MTS Námestovo 5 : 7

Výsledky 2. kola

HK Oravská Polhora – HK Liesek 2 : 8

HK Klin – HK Rabča 1:4

HK Slanica – HK MTS Námestovo 6 : 5

HK Vavrečka – HK Slovan Trstená 7 : 6

Marián Kasan



Zápasové buly medzi hráčmi Liesku (v žltom) a HK MTS Námestova (v bielom). Po konečnej sŕeňe sa z víťazstva tešili hráči Námestova v pomere 7:5.

Squash - skvelý pocit a zdravá únava

O squash - záživný a energický šport je čoraz väčší záujem aj na Orave. V Námestove nájdete dve squashové ihriská - v penzióne Korytnačka a v Port klube na nábřeží. Tento šport nie je až taký zložitý a náročný, takže po pár pravidelných návštevách vás to určite chytí a užijete si kopec zábavy. Squash je určený predovšetkým pre dvojice, no zahrať si ho môžete aj štyria. Kedysi sa squash hrával do 9 bodov so stratami, no najnovšie pravidlá pre hru stanovili na 11 bodov bez strát, s minimálnym rozdielom 2 bodov. Cieľom tejto zmeny bolo zrýchlenie hry tak, aby bola atraktívnejšia pre divákov. Samozrejme, každý jeden vyhnaný úder znamená jeden bod. „Squash je dynamický šport, pri ktorom vynaložíte viac námahy ako pri iných športoch. Tento šport si vyžaduje rýchly postreh, dynamiku, obratnosť, taktiku a rýchlosť. Vďaka tomu sa pri squashi dokážete dokonale odreagovať.“

Squash vznikol začiatkom 12. storočia vo Francúzsku. Chlapci a dievčatá tu len tak

pre zábavu udierali v úzkych uličkách loptičkou o múr. Francúzski mnísi vymysleli podobnú hru. Siet'ovanými rukavicami udierali guľou na rybárske siete, ktoré mali navlečené cez stred nádvorja kláštora. V 15. storočí vznikol tenis, ktorý sa rozšíril do Európy. Následne na to v jednom anglickom väzení pre dlžníkov si väzni vzali rakety, ale namiesto hrania tenisu začali udierať loptič-

kou o múr. Táto odnož hry si získala popularitu najmä na školách, a tak samotný squash oficiálne vznikol na Harrow School v Anglicku, keď škola postavila kurty. Študenti zistili, že prírodný kaučuk je vhodným materiálom pre loptičky a taktiež si upravili tenisové rakety tak, aby mali menší dosah v týchto stiesnených podmienkach. Squash sa neskôr stal populárnym po celom svete.

Výrobcovia rakiet začali vyrábať rakety špeciálne pre squash z grafitu a kevlaru a prírodné pletivo nahradili syntetickým.

Ak sa teda rozhodnete spríjemniť si dlhé zimné večery s partiou pri squashi v spomínaných zariadeniach, nezaбудnite si kurt objednať. Čaká na vás skvelý pocit a zdravá únava.

Marián Kasan



Takto vyzerá squashové ihrisko v penzióne Korytnačka. Pri návšteve vám radi požičajú aj potrebné vybavenie.

Foto: ar pk

Chcete si založiť turistický oddiel mládeže?

Ak navštívate niektoré z turistických podujatí na Orave, určite tam vidíte množstvo malých detí, ktoré prichádzajú spolu so svojimi rodičmi. Ako tieto deti rastú, je im kolektív dospelých primálny a dožadujú sa spoločnosti rovesníkov, s ktorými môžu podniknúť svoje objavné expedície. Vo veku od 8 rokov sú vraj deti fyzicky i mentálne pripravené na vstup do turistického oddielu mládeže, kde ich čakajú turistické, športové a poznávacie aktivity presne šité na mieru neposednej a objavnej povahy detí. „Keďže sa moríme s tým ako odtrhnúť

2013 v Orlovej (ČR), získala bronzovú medailu v kategórii najmladšie žiactvo. Z roku 2014 zase máme všetky tri cenné kovy z majstrovstiev Slovenska. V kategórii družstiev sme skončili na krásnom 3. mieste v rámci všetkých oddielov KST na Slovensku,“ opisuje úspechy Janka Ivanová.

Ak vás zaujíma, ako vlastne vyzerá taká súťaž PTZ, vedzte, že ide o beh lesom, ktorý je označený farebnými stužkami. Jednotlivci plnia počas behu úlohy na jednotlivých stanovištiach a odpoveď si zapisujú do štartovného preukazu, niektoré



Podliezanie pod lanami je jedna z najobľúbenejších detských disciplín.

Foto: (ji)

deti od počítačov a snažíme sa ich vytrhnúť k pohybu a pobytu v prírode, založili sme aj na Orave turistické oddiely,“ hovorí vedúca turistického oddielu pre deti a mládež v Námestove, Janka Ivanová. „Náš turistický oddiel Magurka z Námestova pracuje pod oddielom dospelých a dosahuje v rámci súťaže PTZ - pretek turistickej zdatnosti, krásne výsledky v rámci všetkých úrovní od oddielových cez okresné, regionálne až po majstrovstvá Slovenska a medzinárodnú súťaž so silnou konkurenciou českých pretekárov.“

Námestovský oddiel má v súčasnosti vo svojich radoch približne 30 členov, ktorým sa podarilo počas svojej pôsobnosti dosiahnuť niekoľko individuálnych, ale aj kolektívnych úspechov. „Medzi najúspešnejších patrí Radka Tomovčíková, ktorá v roku

odpovede zapisujú rozhodcovia na jednotlivých stanovištiach. Tento beh spája vytrvalostnú zložku - beh na 2 až 6 km, orientačnú zložku - pohyb v lese po vyznačenej trase, podľa azimutu vytyčeného pomocou buzoly a tiež vedomostnú zložku - určovanie rastlín, drevín, topografických turistických značiek a kultúrnych a prírodných zaujímavostí Slovenska a Európskej únie. Obľube sa okrem toho tešia aj technické disciplíny ako je plazenie, hod loptičkou na cieľ, odhad vzdialenosti, prekonávanie terénnej prekážky pomocou lanovej lavičky a viazanie uzlov.

Ak vás táto zaujímavá aktivita zaujala a chcete sa o nej dozvedieť ešte viac, neváhajte a kontaktujte Janku Ivanovú: j.ivanova1966@gmail.com

(ji, mk)

Družstvo dospelých bude zimovať na 3. priečke

Zverenci Pavla Strapáča naplnili svoje predsezónne ambície a po jesennej časti budú zimovať na popredných priečkach. Nebyť niekoľkých zbytočných strát bodov, predovšetkým v zápasoch v Novej Bani a doma s Lučencom, mohla byť ich pozícia ešte vyššia. Neohrozeným lídrom 3. ligy je Martin. Vo vzájomnom súboji Námestovčania prehrali na ich pôde po veľmi dobrom zápase 2:0. Martinčania si tak už po jesennej časti vytvorili komfortný 10-bodový náskok pred druhým Makovom. Na opačnom konci sa aktuálne nachádza B-tím Pohronia.

Do zápasového diania zasiahlo v 14-tich zápasoch

celkovo 15 hráčov. V ôsmich zápasoch sa družstvo tešilo z troch bodov, okrem toho si pripísalo aj 5 remíz a 2 prehry. Na konte má 31 strelených a 13 inkasovaných gólov. Najčastejšie siete súperov zaťažila predsezónna posila Juraj Gelčinský, ktorý sa teší z jedenástich presných zásahov a v celkovej tabuľke strelcov mu patrí 3. pozícia. Okrem neho úspešne skórovali aj 5-gólový - Tomáš Trabalík, 4-gólový Lubomír Jaško a Samuel Kurtulík, 2 presné zásahy pridal nestarnúci Juraj Siman a po jednom zásahu prispeli aj Marián Kasan, Matúš Čiernik, Michal Čiernik, Ján Jurky a Lukáš Kubica.

Námestovčania ukončili sezónu zápasom s Čadcou. Pre trest za žlté karty chýbal kanonier Juraj Gelčinský a jeho absenciu na ihrisku bolo naozaj cítiť. Domáci sa ujali vedenia v 78. minúte, keď sa krásnym angličákom predviedol Samuel Kurtulík. Z náskoku sa však dlho neradovali, pretože minútu na to vyrovnal stav stretnutia na konečných 1:1 hosťujúci Matej Vakula. Domáci ale museli byť s bodom spokojní, pretože Čadčania nevyužili množstvo gólových príležitostí. V bránke však stál veľmi dobre chytajúci Tomáš Smataník.

Pavol Strapáč ešte naordinoval hráčom tréningový proces, ktorý bude trvať do konca novembra. Potom si hráči oddýchnu a na začiatku januára nastúpia do zimnej prípravy.

Marián Kasan

VÝSLEDKOVÝ SERVIS:

MFK Nová Baňa – MŠK Námestovo 1:1 (gól Marián Kasan)

MŠK Námestovo – FK POHRONIE Žiar nad Hronom Dolná Ždaňa 4:1 (góly: Gelčinský 2, Jaško, Trabalík)

ŠKM Litovský Hrádok – MŠK Námestovo 0:1 (gól Gelčinský)

MŠK Námestovo – TJ Liptovská Štiavnica 2:2



Juraj Gelčinský (s loptou) hneď po prichode do mužstva ukázal, že má nos na góly.

Foto: Milan Švába

(góly: Gelčinský 2)
ZP ŠPORT Podbrezová – MŠK Námestovo 0:0

MŠK Námestovo – FO KINEX Bytča 3:0 (góly: Matúš Čiernik, Kurtulík, Jaško)

TJ ŠK Kremnička – MŠK Námestovo 0:1 (gól Michal Čiernik)

ŠK JAVORNÍK Makov – MŠK Námestovo 1:4 (góly:

Jurky, Siman, Gelčinský, Trabalík)

MŠK Námestovo – FK LAFC Lučenec 1:2 (gól Trabalík)

TJ Tatran Krásno nad Kysucou – MŠK Námestovo 1:1 (gól Tomáš Trabalík)

MŠK Námestovo – MFK Žarnovica 6:0 (góly: 3x Gelčinský, 1x Kurtulík, Jaško, Siman)

TJ Baník Kalinovo – MŠK Námestovo 1:3 (góly: Jaško, Kurtulík, Kubica)

MŠK Námestovo – MFK Detva 3:1 (góly: 2x Gelčinský, Trabalík)

MŠK Fomat Martin – MŠK Námestovo 2:0

MŠK Námestovo – FK Čadca 1:1 (gól Kurtulík)



Napriek mladému veku patril medzi opory tímu od Oravskej priehrady aj Matúš Snovák (vľavo). Foto: Milan Švába

Mládežnícky futbal v Námestove neustále napreduje

Všetkých 9 celkov hrá v najvyšších dvoch celoštátnych súťažiach a výsledkami robia mestu veľmi dobré meno. Po ukončení jesennej časti súťaže sme sa porozprávali s manažérom mládeže Andrejom Stašiniakom.

Tak ako hodnotíš jesennú časť?

Musím povedať, že som spokojný. Mám pocit, že v práci s tunajšou futbalovou mládežou neustále napre-

dujeme a za posledné roky pomaličky vidieť ovocie našej práce. Otvorene však treba priznať, že by sme nedosiahli takéto postavenie bez šikovných chlapcov z okolitých dedín. Tunajších chalanov nie je tak veľa, aby ich bol dostatočný počet a sme vďační, že nám okolité dediny uvoľňujú chlapcov, aby sme s nimi mohli pracovať. Nechcem sa opakovať, ale neustále bojujeme s problémom, že deti radšej trávia čas pri počítačoch a na tabletoch ako na ihriskách. Chcel by som apelovať na rodičov, aby deti posielali na ihriská a pomohli nám ich posúvať dobrým smerom.

Nastali pred sezónou na trénerských postoch nejaké zmeny?

Najkľúčovejšie je pre nás postavenie tímu U15. Podľa ich umiestnenia v tabuľke závisí aj ligové pôsobenie ďalších tímov. Preto sme na nich zamerali náš dôraz a k chalanom v lete prišiel Ivan Rusnák. Tento tréner predtým viedol mužstvo U17, ktoré nenašlo premožiteľa takmer dva roky a je vlastne takou garanciou toho, že sa chalani naučia vyhrávať. V tejto vekovej kategórii budeme mať budúci rok vlastne svoj prvý tím,



Družstvo U13 na tréningovom výbehu v prírode.

ktorý bude zložený z chalanov navštevujúcich športové triedy na ZŠ Komenského. Momentálne sú ôsmaci a uvidíme, ako to bude vyzerat' o rok, keď dovŕšia tento vek. Bude to v podstate také zrkadlo našej práce.

Koľko trénerov a tímov tu vlastne pôsobí?

Trénerský štáb tvorí 10 trénerov v deviatich družstvách: U19 Ivan Kopta, U17 Miroslav Domanický, U15 Ivan Rusnák, U14 Marián Beňadič, U13 Ivan Trabalík ml., U12 František Čajka, U11 Juraj Siman, U10 Ivan Doroš, U9 Slávo Mokošák. Okrem toho máme aj Stanislava Kormanáka, ktorý sa venuje brankárom. Licenčne zastrešuje mládež tréner A-mužstva Pavol Strapáč. Chalani absolvujú tiež športové

prípravy v rámci futbalových tried. Tam sa im venuje Tomáš Smataník a raz za mesiac vedú tréningy aj tréneri z MŠK Žilina.

Na akých pozíciách budete zimovať?

Dorastenecké družstvá účinkujú v 2. lige STRED. Starší sú na 2. priečke so 6-bodovou stratou na vedúci Ružomberok. Ich mladšia dvojica bude zimovať na peknom 3. mieste. Čo sa týka žiackych a prípravkárskych umiestnení, tam je to v každej kategórii okolo 5. miesta, čo znamená, že sme takým pokojným stredom v slovenskej lige prípraviek.

Ak chcete nájsť podrobné výsledky a informácie o ich pôsobení, môžete si kliknúť na www.futbalnet.sk

Marián Kasan

Náučnými chodníkmi aj do najchránených území

Správa Chránenej krajinej oblasti (CHKO) Horná Orava v októbri otvorila dva náučné chodníky. Ten prvý vedie zo Slanej vody na Babiu horu, druhý predstavuje návštevníkom zaujímavosti Oravíc a okolia.

Na trase chodníkov turisti spoznávajú prírodu pomocou plošfarebných informačných tabulí s rôznou tematikou. Môžu si tiež oddýchnuť a načerpať silu pod altánkami, alebo sa pokochať výhľadom do okolitých hôr z nových rozhľadní s pozorovacími ďalekohľadmi. Návštevníci majú príležitosť vstúpiť na rašeliniská, spoznať ich tajomstvá a prejsť sa po dvoch podvalových chodníkoch vedúcich priamo cez tieto

sú horské smrekové lesy ponechané na samovývoj a bezzásahovosť. Na tejto lokalite sa objavuje jedinečná šanca vidieť na vlastné oči silu prírodných zákonitostí. Prales sa obnovuje na podobných miestach úplne sám. Bez zásahu človeka vytvára prenádherný obraz lesa s množstvom mŕtveho dreva, rôzne stromy a plochy nastupujúcej generácie prirodzeného lesa. CHKO Horná Orava, ktorá vydala aj dve samostatné knihy, poukazuje na prírodné zaujímavosti širokého okolia chodníkov, verí, že náučné chodníky ako významná forma výučby, budú svojmu zámeru slúžiť čo najdlhšie.

(mk, r)



Rozhľadňa s ďalekohľadom, náučný chodník Slaná voda - Babia hora. Foto: (chko ho)



Andrej Stašiniak (vľavo) ešte donedávna obliekal dres A-mužstva. Dnes sa svoje skúsenosti snaží odovzdať oravským futbalovým talentom.